



Hvala
za vse,
... tudi
za okno

POLJANKA DOLHAR

Boris Pahor je svojemu stoletnemu mozaiku včeraj dodal novo dragoceno ploščico. Številnim priznanjem, ki jih je bil doslej deležen, se je pridružilo še eno: naziv zaslужnega občana mesta Trst. Mesta, v katere se je rodil in preživel večino svojega življenja, čeprav kot vsaka ljubezenska zgodba tudi ta ni bila posuta samo z vrtnicami. Bili so spori, nesporazumi, preziranje: Pahor je mesto nič kolikokrat preklet, a mu kljub vsemu ostal zvest celih sto let. In mu s svojimi romani postavil neučičljiv spomenik. Kajti literatura je trdnješa od kamna ali bakra.

Trst je včeraj prvič počastil Slovencev z najvišjim občinskim odlikovanjem, ki ga je lahko deležen Tržačan. Predvsem pa se mu je zahvalil: za knjige, za resnicoljubje, za vlogo pričevalca in svobodomiselnega človeka. In zato, »ker je živ dokaz, da smo lahko tudi v različnosti aktivni del iste skupnosti,« kot je v italijanščini in slovenščini zapisal župan Cosolini. V različnosti, ki je na primer nacionalna ali ideološka in zaradi katere imamo lahko različna gledanja, a nas danes ne bi smela več ločevati.

Ob vsem tem smo mu Slovenci v Italiji lahko hvaležni tudi zato, ker je svet opozoril, da obstajamo; predvsem tisti italijanski svet, ki je sestavni del našega vsakdana, a se je predolgo delal, da nas ni. Milijonom poslušalcev (njegovo govorjanje v TV-oddaji Che tempo che fa si je ogledalo skoraj štiri milijone ljudi) že leta neutrudno ponavljajo svojo življenjsko zgodbo, ki je tudi zgodba naše skupnosti.

Hvala, profesor, ker ste odprli okno na naš svet. In ostali zvesti sebi in svojemu izvoru.

TRST - Na Velikem trgu včeraj podelitev naziva zaslужni občan

Trst se je končno oddolžil pisatelju Borisu Pahorju

Roberto Cosolini: Danes sem srečen in ponosen, da sem župan



TRST - Na tržaškem županstvu je včeraj potekala prisrčna slovesnost, na kateri so pisatelju Borisu Pahorju vročili občinsko priznanje - naziv zaslужnega občana. Skorajšnji stolnec je tako postal prvi tržaški Slovenc, ki je bil deležen te časti. Vidno zadovoljni župan Roberto Cosolini je Borisu Pahorju izročil dva pergamenta: enega v italijanščini, drugega v slovenščini.

V svojem nagovoru je slavljenec ob zahvalah izrazil tudi želji: da bi slovenščina našla mesto v občinskem svetu in da bi žrtvam fašističnih tabořišč končno postavili memorial. Pahor se je pred tem vpisal v knjigo častnih gostov.

Na 4. strani

Terminal: Bratuškova računa na Letto

Na 3. strani

V Trstu odslej več informacij o deloviščih

Na 5. strani

Ladja Palinuro priplula s plemenitimi cilji

Na 5. strani

Tržaški sindikalisti pričakujejo vročo jesen

Na 10. strani

Iz Gradišča zahteva po zaprtju centra CIE

Na 10. strani

BON BON chocolate
dolciami · ingredienti · decorazioni

Božansko dobr konfeti

Trst
Ul. Carducci 25
Gorica
Ul. Garibaldi 6
Tržič
Ul. S. Ambrogio 18
Ljubljana
Trg Ajdovščina 4

Evergreen
TUTTO
GIARDINO

Prodaja
Bukovih in hrastovih drv
Bukovih in
jelkovih
peletov

Ul. Dragotin Kette, 4
Bazovica (Trst)
tel. +39 040 226894
mob. +39 393 7741336

Pahorjevo stoletje



V nedeljo,
25. 8. 2013,
skupna priloga

primorske novice
Primorski dnevnik



SLOVENIJA TA TEDEN

Srdit boj za zadnje ostanke

DARJA KOCBEK

Gašpar Gašpar Mišič je v sredo odstopil z mesta državnega sekretarja v kabinetu predsednice levosredinske vlade Alenke Bratušek, da je lahko ostal kandidat za predsednika uprave Luke Koper, ki je eno najpomembnejših državnih podjetij. Mišič je vidni član stranke največje vladne stranke Positivne Slovenije (PS).

Igor Maher, ki je le s petimi dnevi na položaju ministra za infrastrukturo in prostor spomladi postal minister z najkrajšim stažem do sedaj v Sloveniji, je ta teden postal namestnik predsednika nadzornega sveta državnega podjetja Elektro Slovenija (Eles). Član vladne stranke Državljanska lista, njegova domnevna črna gradnja, zaradi katere se je moral spomladi posloviti s funkcije ministra, v Seči še stoji, ker je ministrstvo za infrastrukturo in prostor ugodilo njegovi pritožbi.

Gašpar Gašpar Mišič svojega poželenja po mestu prvega človeka Luke Koper ni skrival vse od zamenjave vlaže marca letos. Prav tako ne svojega prepričanja, da se čuti dovolj sposobnega za vodenje tega podjetja in da ima za to tudi kar nekaj izkušenj. Predsednici vlade Alenki Bratušek pa se je odločili ponuditi odstop z mesta državnega sekretarja v njenem kabinetu zaradi pritožkov, ki naj bi jih na njo izvajali zlasti koalicijski partnerji. To naj bi počela predvsem predsednik druge največje koalicijske stranke socialdemokratov (SD) Igor Lukšič in predsednik Državljanske liste Gregor Virant. Mišič, pred vstopom v politiko pred dvema letoma v nekaj letih obogateli obalni ne-premičninski mogotec, meni, da je s svojo kandidaturo zmotil skrbno načrtovano politiko kadrovanja. Zavrača očitke, da gre v njegovem primeru za politično kadrovanje.

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Položaj na avstrijski državni železnici je še vedno kritično, predvsem zaradi "namernega" pomanjkanja uradnikov, ki bi govorili v slovenskem jeziku.

"Nevzdržljive razmere so zavladale v zadnjem času skoraj po vsej progi državne železnice, kolikor je teče po slovenskih tleh. V področju tržaškega ravnateljstva državne železnice so razmere čim dalje tem nezanosnejše. V tistih slovenskih krajih nameščajo uradnike in uslužbence, ki nimajo niti pojma o jeziku prebivalstva, s katerim prihajajo v svoji službi v dotiku, domačine odrivajo, a na njihova mesta nameščajo bogzna odkod vse importirane Nemce. Govorili smo in pisali o tej stvari že toliko, da bi nam že v resnicu moralno presedati, toda molčati ne moremo, ne smemo in tudi nočemo, kajti slučaji kršenja naših ustavno – zahamčenih pravic se pojavljajo čim dalje tem pogosteje, in naš molk bi pomenjal, da morda celo odobrujemo to sistematično zatiranje Slovenstva."

TA TEDEN



PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Trst je tokrat obiskal znanenit komorni moški zbor iz Celja. »Nastop v tržaškem Avditoriju je bil pravo doživetje za tržaško občinstvo. Že dolgo nismo poslušali takega ubranega petja, kot so nam ga podali pevci iz Celja. Burno ploskanje ni hotelo ponehati in pevci so bili primorani zapeti še nekaj pesmi, ker občinstvo ni hotelo iz dvorane.

Dvorana je bila polna in Slovenska prosvetna zveza je s to prireditivo popolnoma ustregla vsem tistim, ki radi poslušajo zborovsko petje, čeprav sedanji čas ni ravno pripraven za take prireditve. Celjski zbor je svojo pot nadaljeval v Arezzo, kjer bo nastopil na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov.

Celjski komorni moški zbor je ponudil bogat repertoar. V prvi del sporeda je vključil polifonske skladbe Jakoba Gallusa, Josquina des Presa, Palestrine, Aretina in Donatija ter podal omenjene pesmi z dovršeno glasbeno – umetniško tehniko. Najbolj je seveda ugajal drugi del sporeda, v katerega je pevovodja prof. Egon Kunej vključil

skladbe slovenskih skladateljev Adamiča, Marolta, Simonitija, Mirka in Finka, Kernjakovo »Mojcej, le vzemi m'ne« pa je moral zbor na splošno željo ponoviti.

Odličen je bil tudi tretji del sporeda. Zbor nam je nareč zapel nekaj umetnin iz mednarodne zakladnice glasbene literature: od Mozarta, Bartoka, Svešnikova, Galla do črnskih duhovnih pesmi, Berdoviča in Simonitija dalmatinsko narodno »A ča«.

Na koncu ni hotelo biti konca ploskanju. Navdušenje občinstva je bilo na višku. Na splošno željo je moral zbor zapeti še tri pesmi, med katerimi tudi makedonsko narodno »Bolen mi leži. Glasovno in tehnično ubrano petje te makedonske narodne pesme je v trenutku prevzelo in misli so nam poletelo v razdejano mesto, v prestolnico Makedonije, saj je žrtvam strašnega potresa namenjen čisti dobiček tega izrednega koncerta. Res pravi umetniški užitek so nam ponudili pevci iz Celja. Njihov koncert nam bo še dolgo ostal v spominu.«



SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Med dobrim in zlom

V sodobni družbi je vzgoja za vrednote naporna. Staršem je ta naloga otežena, saj je očitno, da sodobna družba sledi bolj gospodarskim zakonom kot pa moralnim pravilom. Tako se mnogi upravičeno sprašujejo, kako naj po svojih močeh delujejo proti tej povsem potrošniški usmerjenosti, saj je že pri zelo majhnih otrocih očitno, da na nek instinktiven način zasledujejo cilje potrošniške družbe. Starši so tudi v škripcih, ker so zaradi svojih delovnih urenikov, celodnevnega pouka in drugih varstvenih ukrepov manj časa v družbi svojih otrok, da bi jim sproti posreovali tisto, kar je zanje vrednota.

Zagotovo so pomemben prenosnik vrednot in norm obnašanja knjige. Pa tudi iz diskusijskih srečanj lahko veliko izvemo. Pomemben vir so pravljice, ki ne opisujejo le golega dogajanja, pač pa posredujejo svoje sporočilo o živiljenjskih vprašanjih, o zaupanju vase in sožitju. Pravljice na raznolike očarljive načine pošiljajo otrokom, njim razumljiva moralna sporočila, ki jih otroci pri sebi razvrstijo. Tudi druge dobre otroške knjige imajo namen pomagati pri reševanju osnovnih človeških konfliktov.

Otrok lahko iz njih spozna da se nekaj da narediti tak ali pa drugače in lahko najde pravo rešitev za svoj problem. Kaj naj se obnaša ob všolanju, kaj naj storiti, ko drugi otroci zasmehujejo svojega vrstnika ipd.

Danes kraljuje po domovih televizor, ki je odvzel knjigam pomembno mesto. Sodobni izvedenci za možganski razvoj, ki poudarjajo, da so emocije najpomembnejše pozitivne spremjevalke za navzemanje spoznanj in učenje, svarijo pred televizijo, češ da ni spodbudna za navzemanje znanja, ker ne pride do interakcije z otrokom in se ne stikejo vezi. Televizija in računalnik pa nedvomno vplivata na otrokov sistem vrednot: pozitivno ali negativno. Junaki številnih filmov so npr. postali otrokom in mladostnikom vzorniki, ki jih je treba posnemati. Vendar ali so vredni posnemanja v vsakem primeru?

Število prodanih računalniških iger se je strmo povzelo. Nekateri se zaklinajo, da so mnoge računalniške igre, zlasti tiste, ki izboljšujejo sposobnost koncentracije, učne sposobnosti in reaktivne čase, pozitivne. Nasploh pa drugi raziskovalci svarijo, da zlasti igre, ki vključujejo orožje, stopnjujejo navajanje na nasilje tudi v resničnem živiljenju. Kaj storiti? Starši morajo sami poiskati rešitev, glede na značilnosti otroka, in z njim vzdrževati dialog. Pomembno je zlasti, da ob neželeni igri ponudijo otroku sprejemljivo pozitivnejšo alternativo. To ni vedno lahko, saj so zlasti mladoletniki pod velikim medijskim vplivom in pod vplivom mnenja svojih prijateljev, ker na svoje starše gledajo kot na zaostale osebe. Katere medije in koliko časa jih mladoletniki poslušajo in s katerimi prijatelji se družijo, je odvisno tudi od izkušenj, ki so si jih pred tem nabrali doma.

Kako so s temi stvarmi spopadali nekoč, lahko vsak spozna npr. v Slovenskem šolskem muzeju v Ljubljani, kjer so obiskovalcem na razpolago muzejske učne ure - učne ure naših babic in dedkov. Sodobni otroci lahko neposredno sodelujejo v leseni klopih pri načinu, kako so se nekoč otroci učili brati, pisati in računati. Takože še ni bilo samostojnega skupinskega dela v razredu, kakor tudi ne možnosti, da bi otrok izrazil svoje mnenje v razpravi. V tistih leseni klopih tudi nisi mogel igrati med poukom na svoj game-boy, nisi smel klepetati, le lepo mirno sedeti in poslušati, saj sta za red skrbela strogi učitelj ali učiteljica, ki so ju otroci spoštovali.

To so bili časi, ko ljudje niso toliko govorili o vrednotah, pač pa so vrednote živelji. Vsem je bilo čisto jasno, kaj je prav in kaj se ne spodobi.



Danes so pogledi na živiljenje in živiljenjska prepričanja zelo raznoliki. Kaj je prav in kaj narobe, je pri ljudeh zelo različno. Ni rečeno, da je danes slabše, vsekakor pa je popolnoma drugačno. Sodobni človek je bolj svoboden, hkrati pa mu je svet čedalje bolj ne-pregleden in neobvladljiv, medsebojni človeški odnosi pa čedalje bolj zapleteni. Mnogi si zopet želijo skupnih vrednot, ki bi človeštvo povezovale. Otroke naj bi že vrtec in šola usmerjala proti splošnim vrednotam.

Nekateri strokovnjaki za razvojno psihologijo menijo, da lahko sposobnost moralnega čutenja pridobimo z osebnim razvojem, nekako tako kot se dogaja z gvorom. Za razvoj gvera otrok potrebuje spodbudo, prav tako za moralno čutenje. Prav zaradi tega so razlike v moralnem čutenju otrok lahko zelo velike. Odvisno pa je tudi od otrokovega temperamenta, od sposobnosti, da se laže ali teže navzema moralnih vsebin in od posredovanja staršev. Če je vez med starši in otrokom pristna, potem je tudi trdna. Težave pri skrbi za novorojenčka in dojenčka, npr. pogoste zamenjave osebe, ki za dojenčka skrbi v prvi vrsti, lahko zelo negativno vplivajo na otrokov moralni razvoj. Na vse te dejavnike je treba gledati skupaj, saj vsi pripomorejo k temu, kako bo otrok gledal na dobro in slabo, pravilno in zgrešeno. Na to v prvi vrsti vplivajo starši, pa tudi širša družina, šola, mediji, preživljanje protesta časa in še marsikaj drugega.

Razvojni psiholog dr. Tobias Krettenauer s kanadske univerze Laurier, ki se na splošno zanima za medsebojno vplivanje kognitivnega, čustvenega in osebnostnega razvoja v odnosu do moralnega obnašanja in moralnega zavedanja, meni, da se morala v otroku kaj kmalu razvije in sicer v času od četrtega do petega leta starosti, ko otrok že dobro lahko razlikuje enostavne medsebojne dogovore (človek ne govoril s polnimi ustii), od družinskih (po zajtrku si vsi umijemo zobe) in moralnih (drugih ne smemo udariti). Vendar pa se razvoj motivacije, zakaj naj se otrok drži moralnih pravil, odvija počasneje. Razkol med spoznjanjem moralnih pravil in sposobnostjo, da se otrok po njih ravna, se vleče kar nekaj let. Pravzaprav je to živiljenjski proces. Če že ne prej, se vsakemu odrasemu, ko postane oče ali mati zgodi, da še enkrat preveri in po potrebi spremeni svoje moralno obnašanje. Takrat se človek namreč zamisli v to, kar sam dela in kako se obnaša in se vpraša, kaj je resnično potembno in katere vrednote naj poseduje svojemu otroku.

Kaj so pravzaprav vrednote? Samo svoboda, enakopravnost in bratstvo ali tudi točnost, red in osebna disciplina? Znani dansi družinski terapevt Jesper Juul pravi, da ni dokazov, da bi določene vrednote bile za družino pomembnejše kot druge, bistveno pa je, da imajo odrasli člani družine svoje vrednote, v katere verjamejo in za katere se potegujejo. V sodobni družbi ni več pomembno otroka učiti, naj se drži določenih družbenih konvencij, pač pa otroku posredovati zavest, da obstajajo nekatere individualne in družbene vrednote, ki se jih splača upoštevati. Vzgajati za vrednote pomeni torej otroka usmerjati in ga hkrati spremljati na poti odraščanja in vključevanja v družbo. Izhodišč za takoj usmerjanje pa je vsakdanjik s svojim spornim dogajanjem in namesto plaza besed primerno obnašanje staršev in odraslih. (jec)



FURLANIJA - Napoved predsednice Debore Serracchiani

V Palmanovi snujejo deželni muzej odporniškega gibanja

VIDEM - V vojašnici Piave v Palmanovi bo Dežela Furlanija-Julij-ska krajina uredila muzej odporniškega gibanja. S predlogom predsednice deželnega odbora Debore Serracchiani soglaša domači župan Francesco Martines, ki si je skupaj s predsednico ogledal prostore vojašnice.

Po uradnih podatkih so fašisti, ki so sodelovali z nacisti, v Palmanovi zaprli in mučili okoli sedemsto žensk in moških, od katerih se jih 465 ni več vrnilo domov. Žrtve so bili partizani in civilisti, njihovi rablji pa so bili pri-padniki fašističnih kolaboracionističnih edinic Borsatti in Ruggiero, ki sta dejansko »upravljalci« vojašnico. Med žrtvami je bil tudi partizanski poveljnik Silvio Marcuzzi (partizansko ime Montes), vodja antifašistične organizacije Intendenza Montes, ki je v južni Furlaniji oskrbovala partizane in antifašiste.

Bodoči muzej si je s predsednico Dežele in županom Martinesom ogledala tudi zgodovinarka Irene Bolzon, ki je napisala knjigo o mučilnici v vojašnici Piave ter opisala tudi medvojne procese. Serracchiani je izrazila prepričanje, da bo muzej iz izrazito didaktičnimi nameni upošteval tudi zgodovino sosednjih fašističnih taborišč v Gonarsu in Viscu.

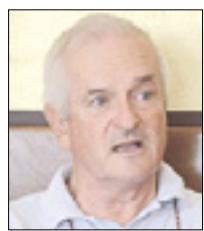
Tassin: Boj za taborišče Visco se nadaljuje

Združenje Terre sul confine (Ozemlja na meji), ki si prizadeva za ovrednotenje nekdanjega fašističnega taborišča v Viscu v južni Furlaniji, podpira zamisel za deželni muzej odporništva, ki ga načrtujejo v Palmanovi. Predsednik združenja Ferruccio Tassin pozdravlja napoved, da bo bodoči muzej predstavil tudi Visco in sosednji Gonars.

Omenjeni taborišči morata vsekakor ohraniti svoj mednarodni značaj, opozarja Tassin, ki napoveduje nove pobude za ovrednotenje Visca,

kjer je - kot znano - območje nekdanjega taborišča v zelo slabem stanju. Med zadnjimi, ki so podprli ohranitev zgodovinskega spomina v Viscu, je priznani kantavtor in gledališčnik Moni Ovadia. Tassini je zelo ponosen, da je v odboru za Visco od vsega začetka tudi pisatelj Boris Pahor, eden od pobudnikov apela predsedniku republike Giorgiu Napolitanu za »rešitev« tega taborišča.

Deželna uprava predsednika Renza Tonda ni naredila čisto nič za ohranitev ter ovrednotenje Visca (k temu jo je večkrat zamen spodbudil deželni svetnik Igor Gabrovec), zato združenje Terre sul confine upa, da bo kaj več v to smer sedaj naredila nova deželna vlada. Slednja lahko tudi vpliva na domačo občinsko upravo, da vsaj delno opusti gradbene in druge načrte na območju nekdanjega taborišča.



Zgoraj Ferruccio Tassin in desno župan Palmanove Francesco Martines skupaj s predsednico Dežele Debore Serracchiani



GRADEC - Srečanje predsednikov vlad Slovenije, Avstrije in Hrvaške Bratuškova računa na dogovor z Letto o plinskih terminalih

GRADEC - Slovenska premierka Alenka Bratušek, avstrijski kancler Werner Faymann in njun hrvaški kolega Zoran Milanović so se včeraj v Gradcu zavezeli za skupen boj proti brezposelnosti, za gospodarsko rast in za demokratično Evropo. Kot je povedala Bratuškova, sta z Milanovičem dobila kar nekaj konkretnih nasvetov od kolega Fayamma. »Gre za prijateljske države, ki imajo skupne interese tako v regiji, kot Evropski uniji in širšem mednarodnem prostoru,« je na skupni novinarski konferenci po delovnem srečanju v grškem deželnem dvorcu povedala Bratuškova. Faymann je izpostavil, da so se med Avstrijo, Slovenijo in Hrvaško razvile zelo močne gospodarske in kulturne vezi, Milanović



pa je dodal še, da imajo vse tri države okoli 15 milijonov prebivalcev in morajo že zato tesnejše sodelovati v regiji.

Bratuškova je na novinarsko vprašanje še pojasnila, da je oba kolega seznanila tudi glede problema plinskega terminala, ki ga načrtuje Italija v Ževaljah pri Trstu. »Osebno sem trdno prepričana, da bova z italijanskim kolegom Enricom Letto uspela najti rešitev in da bo ta problem rešen znotraj dveh držav in da drugim državam ne bo treba pomagati oz. posegati,« je dejala premierka. Dodala je, da bi se tej problematiko z Letto več lahko pogovorila že v začetku septembra. Italijanski premier namreč prihaja na Blejski strateški forum 2. septembra. Letta in Bratuškova naj bi se sicer 12. in 13. septembra v Benetkah sestala še skupaj z Milanovičem. (STA)

Krašovec krivde v zadevi Betnava ne priznava

CELJE - Nekdanji ekonom mariborske nadškofije Mirko Krašovec, ki je v zadevi Betnava osušljen napeljevanja h kaznivemu dejanju v škodo EU, na včerajšnji obravnavi krivde ponovno ni priznal. Dejal je, da je vezan resnicni in napeljevanja h kaznivemu dejanju ni storil. V nadaljevanju sojenja bo tako Krašovec z zavorom skušal dokazati, da ni kriv. Tožilec Krašovcu očita, da je septembra 2009 psihološko vplival na direktorico družbe Betnava Dragico Marinič in na svojega pomočnika Antona Ekarta, da sta z nekdanjim gradbenim nadzornikom Vegrada Karlov Bogatinom ponaredila dokumentacijo in z njo o gospodarskega ministrstva za dvorec Betnava pridobil 1,7 milijona evrov evropskih sredstev.

Če bo sponzan za krivega pa Krašovcu, ki ga je Cerkev kazensko premestila v benediktinski samostan Šentpavel v Avstriji, grozi do osem let zapora.

POLETNI FOTOUTRIP '13 NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM



Posljite svoj posnetek naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici).

»Primorski prihaja po morju...«
JURE KUFERSIN

TIPANA - Danes Predstavitev dvojne zgoščenke o Plestiščih

BENEČIJA - Pri starci šoli v Plestiščih bodo danes ob 16. uri predstavili dvojno zgoščenko z naslovom Plestišča, ke smo poznali – Platischis da non dimenticare. Dvojna zgoščenka - prva je posvečena ljudskemu petju, druga pripravljena in pričevanjem - predstavlja živo pričevanje vasi Plestišča v občini Tipana. Če upoštevamo vse, kar je še danes mogoče slišati oziroma razvidno iz starejših raziskav, so Plestišča glede slovenske kulture ob Teru in zgornjem delu Nadiže tista vas, v kateri se je vsaj od konca 19. stoletja najbolj razvila tradicija ljudskih pesmi in pripravljena. Prva zgoščenka vsebuje skupno 42 posnetkov raznih pesmi, na drugi pa je šest skupin besedil, pripravljena in pričevanje v slovenščini, ki so pogosto šaljivega značaja. Delo je uredil Elio Bertra, izdal Kulturno društvo in zbor Naše vasi iz Tipane ob sodelovanju ZSKD in KD Ivan Trink.

V Bohinju zahtevajo odstrel medveda

BOHINJ - V Bohinju se je vrnil medved, zato se ljudje bojijo, da bi se lahko njim ali njihovim živalim na poti v gozd ali gore kaj zgodilo. Bohinjski župan Franc Kramar je zato na Agencijo RS za okolje (Arso) danes naslovil zahtevo za izredni odstrel medveda, so sporočili iz občine. Lovci so videli sledi šape, široke 15 centimetrov. Vsi znaki kažejo, da gre za odraslega medveda, težkega od 150 do 200 kilogramov. Ta mesec je znova lovil in tudi ubil telico. A škoda, ki jo je s tem povzročil, je bistveno večja, opozarja Kramar. Živali, ki jih podi po planini, so namreč prestrashene, vznemirjene in bezijo v dolino. Lastniki živali tako izgubljajo dragoceni čas z iskanjem in vračanjem živali. Doslej so za to porabili več kot sto ur, je navedel župan. Na območju Bohinja je omenjeni medved prisoten že nekaj let. Škodni primeri se ponavljajo, lani pa je poleg petih govedi ubil tudi zrebička. Odločba o odstrelu, ki je bila izdana za lansko leto, ni bila realizirana zaradi prekratkega roka za odstrel. Kramar je zato na Arso včeraj naslovil zahtevo za izredni odstrel medveda.



OBČINA TRST - Župan Cosolini odlikoval tržaškega pisatelja Borisa Pahorja

»Samo z obsodbo in priznanjem lahko premostimo nekdanje delitve«



Utrinki z včerajšnje slovesnosti v dvorani tržaškega občinskega sveta

KROMA

»Za izjemne mednarodno priznane literarne zasluge, ki izpričujejo svetlo željo po iskanju resnice, neodvisno od ideologij in uklanjanja politiki, in ker je živ dokaz, da smo lahko tudi v različnosti aktivni del iste skupnosti.«

S to utemeljivijo ter »iskreno vzne-mirjenostjo in hvaležnostjo« je tržaški župan Roberto Cosolini včeraj »v imenu celi-ge mesta« podelil naziv zaslужnega občana pisatelju Borisu Pahorju. Besedilo, ki je bilo v italijanščini in slovenščini natisnjeno na dveh pergamentih, sta prebrala župan in tolmačica. Občinski odborniki in (predvsem večinski) svetniki, predstavniki političnega, verskega in vojaškega življenja, Pahorjevi prijatelji in bralci so zaslužnega občana nagradili s stojecim ploskanjem. Med njimi je bil tudi zastopnik slovenske vlade - podtajnik na slovenskem kulturnem ministrstvu Aleš Črnč.

Včerajšnja prisrčna slovesnost (po na-klicu) je potekala ravno na evropski dan (žrtv vseh totalitarizmov) je predstavljala najlepši epilog zgodbi, ki se je začela leta 2009 in bi se lahko zelo klavrno končala. Pred štirimi leti je njen uvod začel pisati takratni župan Roberto Dipiazza, ki je izra-zil željo, da bi pisatelju, ki se je rodil v Trstu 26. avgusta 1913, podelil naziv zaslžne-ga občana. Zapletlo se je, ko mu je Pahor sporočil, da priznanja ne bo mogel spre-jeti, če v utemeljivti ne bo omenjen fašizem. S podelitvijo ni bilo nič.

»V veliko zadoščenje mi je, da lahko danes zaključim postopek, ki ga je pre-kinil neupravičeni odpor,« je včeraj dejal Cosolini. »Odpor, ki ni več sprejemljiv, saj lahko samo z obsodbo in priznanjem od-govornosti končno pustimo za sabo ne-kdanje delitve.« Župan je svoj nagovor (po prisrčnem uvodnem pozdravu podpred-sednika občinskega sveta Alessandra Car-mija, ki je nadomeščal odsotnega pred-sednika Furlančiča) začel z »dober dan, dragi profesor Pahor« in v isti sapi dejal, da ga prevezata »priateljstvo in neskončno spoštovanje do človeka in pisatelja«. Ni se zaustavljal pri njegovem življenju in delu, »saj ju vsi dobro poznamo,« in iz-postavil nekatera dejstva, s katerimi je občinska uprava utemeljila podelitev nazi-va zaslžni občan. Na primer zato, ker gre za enega največjih literarnih interpretov 20. stoletja, ki je v svojih delih spregovoril o njegovih največjih tragedijah, v prvi vrsti fašizmu in nacizmu, a diktatur nikoli



enačil z narodi. Cosolini je ob nekaterih osebnih spominih na vitalnost in pokončnost slavljenca tudi najavil, da bo njego-va uprava septembra na Velikem trgu od-kriila spominsko ploščo ob 75-letnici raz-glasitve rasnih zakonov.

»Zavedam se, da je pisatelj prejem-nik pomembnejših priznanj, zato pa naj bo občinsko priznanje predvsem dokaz spoštovanja in naklonjenosti celotne me-stne skupnosti do enega tistih "velikih starcev", ki nam jih je ponudila zgodovina in jih še kako potrebujemo.«

Boris Pahor je tudi nekaj dni pred svojim stotim rojstnem dnevom nastopil tako, kot zna: odločno, iskreno, brez slepo-mišenja. Županu in mestu se je zahvalil za priznanje tudi v imenu slovenske skupnosti, ki je z italijansko živel v prijateljstvu in harmoniji, dokler ju niso ločile hudobne sile. Priznal je, da bi se moral zahvaliti številnim osebam in imensko imenoval le nekatere. V prvi vrsti dva tržaška škofa: Pie-tra Bonoma, ki je v 16. stoletju odločilno vplival na bodočega očeta slovenske knji-ge Primoža Trubarja, in Luigija Fogarja, ki je iz spoštovanja do slovenskega jezika iz-gubil škofovsko palico; »vanj sem bil v mla-dih letih zaljubljen in mi je vse življenje bil za zgled«. Zahvalil se je tudi Scipiu Slataperju, ki je v italijanskih revijah pisal o Slo-

vencih, »ki so vedno živeli v naši bližini in sedaj prihajojo na površje«, predvsem pa pokojni ženi Radi Premrl, brez katere ne bi med drugim 24 let izdal revije Zaliv, prijatelju Evgenu Bavčarju in novinarju Alessandru Mezzeni Lonu, ki je kulturnim stranem dnevnika Il Piccolo dal evropsko širino in odločilno vplival na rimsко za-ložbo Fazi, da je ta leta 2008 ponatisnila Ne-kropolo. »Če so prodali 150.000 izvodov, je tudi njegova zasluga.«

Pahor je pred koncem izrazil tudi dve želji. Da bi se Cosolini zapisal v zgodovi-nu kot župan, ki je dal slovenščini tisti ugled, ki ga že uživa na Deželi in Pokrajini: občinskim izvoljenim predstavnikom naj torej omogoči rabo slovenskega jezika. Župana pa je tudi prosil, naj podpre nje-gova prizadevanja za počastitev spomina na umrle v fašističnih taboriščih, v prvi vrsti v furlanskem Višcu in na otoku Rabu. Župan mu je obljudil pomoč.

Danes je eden tistih dni, ko sem po-nosen in srečen, da sem tržaški župan, je ob koncu slovesnosti dejal Cosolini.

Včeraj je bil eden tistih dni, ko je bil najbrž marsikater Tržačan ponosen in srečen, da ima takega župana ... in no-vega zaslžnega someščana z imenom Boris Pahor.

Poljanka Dolhar



MODRI SALON - Pred slovesnostjo Pahorjevo posvetilo v knjigo častnih gostov



Čestitke Igorja Švaba in Demokratske stranke

Ob podelitvi naziva zaslžni občan Borisu Pahorju čestita tudi svetniška skupina Demokratske stranke. Kot je v tiskovnem sporočilu zapisal njen predstavnik iz vrst Slovenske skupnosti Igor Švab, je to po-memben dogodek za celotno slovensko narodno skupnost, saj je Boris Pahor prvi zamejski Slovenec, ki je deležen te časti. Tudi rodni Trst se mu tako klanja ob sko-rajnjem visokem živiljenjskem jubileju, kar potrjuje njegovo veliko vlogo na kulturnem in posebno literarnem področju.

Pred vstopom v dvorano občinskega sveta, kjer so ga prisotni sprejeli stope in z bučnim ploskanjem, se je Boris Pahor mudil v modrem salonu. Pred vročitvijo občinskega priznanja se je namreč podpisal tudi v mestno knjigo častnih gostov.

Ob prisotnosti številnih fotografov in snemalcev ter pod budnim pogledom župana Roberta Cosolinija in slovenskega od-bornika Edija Kravsa, je v veliko in debelo knjigo zapisal, da je po-čaščen, ker je občan mesta Trieste, ki mu je zelo drago in se mu pravi tudi Trst. Ter pripisal: grazie - hvala! (pd)



OBČINA TRST - V mestu se nadaljuje obnavljanje plinskega omrežja

Več informacij o deloviščih, Sv. Jakob dolgo »razkopan«

Podjetje AcegasAps že dolgo obnavlja tržaško plinsko omrežje, kar povzroča domaćinom občasne težave. Na osnovi sklepa državne agencije za plin in električno energijo (sklep št. 120 iz leta 2008) je treba iz varnostnih razlogov zamenjati železno plinsko napeljavko s spoji iz koplje, svinca ter nezaščitenega jekla. Zdaj je na vrsti Sv. Jakob - spodnji del Ulice Molino a Vento (od Trga Garibaldi do Ulice del Rivo) bo v septembru in oktobru v glavnem zaprt za promet. Vodstvo podjetja pa je včeraj s tržaškim županom in njegovimi odborniki predstavilo novost, ki bo morda omilila stranske učinke pogostih (a potrebnih) del na plinskem omrežju. Na spletni strani AcegasAps bo od prihodnjega petka dostopna aplikacija Info/Cantieri z vsemi informacijami o deloviščih ter povezanih prometnih omejitvah v prihodnjih mesecih.

Na Ulici Molino a Vento in stranskih ulicah (ulice Colombo, Vespucci, Concordia, Industria, Guardia, Diacono, Giuliani, del Rivo, Caprin, Pozzo ter Trg Puecher) bodo zamenjeni zajeten del plinske napeljave, dela se bodo začela v ponedeljek, 2. septembra, in predvidoma trajala dva meseca - do konca oktobra, če bodo vremenske razmere kolikor toliko ugodne. Poteka bodo v treh fazah. Prvih 10 dni (med nameščanjem začasne napeljave) bo promet na odsek med ulicama del Bosco in del Rivo enosmeren, mogoča pa samo vožnja navzdol proti Trgu Garibaldi. Ulici Castaldi in Caprin bosta vseskozi (do konca del) zaprta za promet do Trga Puecher, ponekod bo tudi prepovedano parkirati. Avtobusi št. 33, 37, 48 in C bodo vozili od Trga Stare mitnice po Ul. Carducci, Trgu Goldoni, predoru Sandrinelli, Trgu Sansovino, Istrski ulici in Trgu Pestalozzi ter naprej po Ul. Molino a Vento. V drugi fazi (odstranitev stare napeljave), ki naj bi trajala nadaljnjih 10 dni, bo začetek Ul. Molino a Vento do Ul. del Rivo povsem zaprt za promet, v tretji (nameščanje nove napeljave) pa takoj. Ulica del Rivo bo spet odprt za promet, na Ul. della Guardia pa bo promet potekal enosmerno proti Ul. del Bosco. Omenjeni avtobusi bodo v drugi in tretji fazi vozili po alternativni progi - s Trga Pestalozzi na Istrsko ulico, Trg



Spodnji del Ulice Molino a Vento bo zaradi del dalj časa zaprt

Treu tudi uradno tržaški odbornik

Roberto Treu je od včeraj tudi uradno novi občinski odbornik v mestni upravi župana Roberta Cosolinija. Nekdanji sindikalista CGIL, ki priпадa Demokratski stranki, bo odgovoren za vprašanja osebja. Zaradi nekaterih osebnih obveznosti bo novi odbornik uradno prevzel funkcijo šele v prvi polovici septembra. Za krmilom odborništva bo nasledil Bruna D'Agostina, ki je odstopil iz osebnih razlogov.

Delfino verde bo plul še do srede septembra

Ladja Delfino verde bo še do srede prihodnjega meseca plula med Trstom, Grljanom in Seslanjem. Tako je včeraj na predlog odbornika Vittoria Zollie odločil pokrajinski odbor, ki financira to morsko povezavo. Plovbo so podaljšali zaradi naraščajočega zanimanja zato.

V Rettori Tribbio Možinovi učenci

V galeriji Rettori Tribbio bodo danes ob 18. uri odprli razstavo učencev slikarja Livia Možine. Razstava bo uvedla Marianna Accerboni. Na ogled bodo dela kar 72 gojenik in gojencev znanega tržaškega umetnika. Razstava bo odprta do 6. septembra.

Slabo vreme grozi tudi prireditvam

Tržaška občinska uprava sporoča, da bodo v primeru slabega vremena, ki je napovedano za danes in jutri, preložili praznik na barkovljanskem nabrežju. Če bo vreme naklonjeno, bo drevi koncert skupine Makako Jump, jutri zvečer pa skupin Linguaccecongiocchialida sole.

Praznik za danes napovedujejo tudi na Trgu Volontari Giuliani, kjer bo govor o prometu v luči načrtovanih omejitev, ki jih je pred kratkim odobril tržaški občinski svet. Začetek je napovedan za 17. uro.

Mestna policija izsledila izginulega

Mestna policija je izsledila 36-letnega Avstrijca iz Celovca, ki so ga domači pogrešali skoraj dve leti. Sredi junija so moškega zaradi opolzkih dejanj aretirali v ljudskem vrtu, na kar so ugotovili, da gre za psihično moteno osebo, ki ima za sabo še kar žalostno osebno zgodbo. Po izpustitvi iz zapora je Avstrijec zavrnil zdravljenje v psihiatrični bolnišnici ter zabredel v druge težave, tudi s pomočjo avstrijskega konzulata v Milanu so moškega odvedli in Celovec, kjer se sedaj zdravi v tamkajšnji psihiatrični bolnišnici.

Prehitri motorist na Istrski ulici

Mestni redarji so na Istrski ulici ustavili motorista, ki je vozil preko 140 kilometrov na uro, kjer je omejitev 50 kilometrov. 48-letnemu motoristu so takoj odvzeli vozniško dovoljenje in mu naložili globo v višini 821 evrov. Kmalu zatem so redarji na hitri cesti zasiali avtomobilista, ki sta vozila 139 oziroma 130 kilometrov na uro na območju, kjer je omejitev 80 km. Tudi njima so odvzeli vozniško dovoljenje in naložili globo 527 evrov. Eden od voznikov, sicer tuj državljan, je globo takoj plačal z bankomatom.

Općine: nočni tatovi izkoristili odprtoto okno

Prijatelji tuje lastnine so se pretekelo noč pretihotapili v stanovanje na Općinah na Mandriji (UL. S. Fosca) ter ukradli torbico z zlatnino in okoli pet tisoč evrov gotovine. Izkoristili so odsotnost lastnikov stanovanja, v katerega so - tako ugiba polica - vdrli preko odprtega okna.

Albanec iz Slovenije v tržaški zapor

Italijanska policija je na nekdanjem mejnem prehodu pri Fernetičih prevzela od slovenskih kolegov 28-letnega albanskega državljanja B.V., ki ga v Italiji čaka zapor. Moškega, ki ga obtožujejo sodelovanja v kriminalni združbi, je iskala policija v Padovi. Trenutno je v tržaškem zaporu, v kratkem ga bodo premestili v Padovo.

Romun ponaredil dokumente vozila

Policisti so zasačili 25-letnega Romuna, ki je ponaredil dokumente svojega avta, vključno z njegovo registracijo. Čakata ga kazenska ovadba in glob.

Kraja v trgovskem centru Montedoro

Policisti so kazensko ovadili tri mladeneča iz naše pokrajine, ki so kradli v trgovskem centru Montedoro v miljski občini. Kradli so v trgovinah Decathlon in H-M, ukrazeno blago so nato vrnili.



ji. Osrednji akterji pa bodo novofundlandec Al, labradorica Pia, leonberžan Blu ter štirimesečni zlati prinašalec Sar.

Na krovu Palinura je organizacija WWF skupaj z Miramarškim morskim parkom v okviru kampanje »Il mare deve vivere« (Morje mora živeti) uredila razstavo o zaščiti morskih živelj, 35 let po prvi tovrstni kampanji v bran rumenonohega galeba, kiranje in drugih ogroženih vrst z ladjo Vespucci. Pri WWF trdijo, da je ozaveščanje eno temeljnih sredstev za spodbujanje zaščite okolja, sami se že vsa ta leta borijo proti onesnaženju morja in divji pozidavi obal ter za odgovornejši turizem.

To pa ni vse. Posadka Palinura sodeluje tudi z raziskovalci inštituta za oceanografijo in geofiziko OGS. Med plovbo od Taranta do Trsta so vsakodnevno nabirali vzorce morske vode, ki jih bodo tržaški raziskovalci analizirali. Cilj je sestaviti z zbranimi informacijami zemljevid prisotnosti toksičnih mikroalg, ki zastrupljajo školjke in zaradi katerih morajo gojitelji za več mesecov prekiniti gojenje in prodajo teh mekužcev. (af)



26. KRAŠKA OH CET - Ženin je s podoknico dokončno osvojil nevestino srce

Neža je Jerneja le uslišala

Podoknica je priljubljen trenutek v nizu do godkov Kraške ohcet. Včeraj je v skladu z običajem potekal ta dogodek okrog Komunske štjerne v Repnu, ko se je približno ob 22. uri Jernej Kapun, letošnji ženin, približal nevestini domačiji. Pri prepevanju so ga podprli prijatelji, pevci zborja Vasilij Mirk s Proseka, katerega je tudi sam član, in fantje iz Repna, med katerimi so tudi člani zborja Kraški dom. Pot do kamb'rce Neže Milič, letošnje neveste, mu je prekrizala nje na velika mati, ki ga ni hotela spustiti v hišo. Napisled pa je Jerneju vendarle uspelo s pomočjo lestve splezati do Nežinega okna, od koder sta pomahala številnemu občinstvu. Na Placu so se prisotni lahko zavrteli ob zvokih Kraškega Kvinteta in Braca Korena.

Danes prevoz bale

Danes bo na vrsti prevoz bale s Cola v Kraško hišo v Repnu, kamor jo bodo pripeljali ob 20.30. Na repenskem Placu bo od 20. ure dalje prisotne zabaval ansambel Kraški muzikanti.

Poroka

Jutri bo največja etnografska prireditev Slovencev v Italiji dosegla svoj vrhunc, ko se bosta Neža Milič in Jernej Kapun vzela ob 10. uri v cerkvi na Tabru. Vsi, ki si bodo ob jutrišnjem dnevu oblekli nošo, so vabljeni, da se zberejo ob 8.30 pred Kraško hišo v Repnu oz. ob 9. uri na Colu, ob koder bo krenil sprevod do Tabra. Poročnemu obredu, ki ga bo vodil župnik Anton Bedenčič, bo ob 12.30 sledila predaja neveste v Kraški hiši.

Prevoz

Brezplačni avtobusni prevoz v Repen bo deloval že danes od 18. do 24. ure. Avtobusi bodo vsako uro odpeljali z Opčin, s parkirišča pri krožišču, do centra Ervatti na Prosek. Vmesne postaje bodo na parkirišču pri vojašnici finančne straže pri Fernetičih, kjer bo tudi možno parkirati osebna vozila, pri restavraciji Carso-Kras na Colu in v Repnu. Jutri bo



Jernej po petju podoknice napisled le smuknil v Nežino kamb'ro

KROMA

prevoz na razpolago cel dan, od 9. do 23. ure. Parkirišče bo urejeno tudi pred nogometnim igriščem v Repnu. V Repnu bodo promet pomagali urejati občinski redarji.

Vreme

Vremenske napovedi za jutrišnji dan, žal, niso ugodne. Organizatorji pa pozivajo vse, naj se zaradi tega ne pustijo premagati od malodušja in naj se Kraške ohcet vseeno udeležijo. Navsezadnje, poudarjajo organizatorji, je poroka vendarle praznik ob začetku skupne življenjske poti Neže Milič in Jerneja Kapuna, ki se bosta vzela, pa naj bo s sončnim ali pa s kislim vremenom. (mlis)

»Žvaceta«

Vsi, ki se bodo udeležili jutrišnjega dogodka, se bodo lahko opoldne okrepčali v enem od petnajstih kioskov, restavracij in priljubljenih osmici v Repnu. Na prejšnji izvedbi je ukinitev »žvaceta« povzročila nekaj nelagodja, po predlogu nekaterih osmičarjev pa se tradicionalna pogostitev s to kraško jedačo spet vrača na Kraško ohcet. Osmice Jekopin've (KD Skala), P'r Olge (Škarab Edo), Žestk've (Tavčar Renzo), P'r Branoveh (Miloš in David), Čeldin've (LD Doberdob) in Uštarija (SK Devin) bodo le za udeležence v noši ponujale od 12. do 15. ure porcijo »žvaceta«, kos kruha in pičačo po posebnih cenih 5 evrov.

Košara darov za novoporočenca

Ob 26. izvedbi Kraške ohcet so se doslej v »košari darov« za novoporočenca nabrala naslednja darila:
narodna noša za nevesto – prispev Občine Repentabor;
narodna noša za ženina – darilo krovnih organizacij SKGZ in SSO;
mala lesena skrinjica – ročno delo Marjana Corettija iz Ricmanj;
zlatna poročna prstana – darilo draguljarne in urarne Malalan z Opčin;
poročni kolač – darilo pekarne Čok z Opčin;
bon za poročno potovanje v vrednosti 500,00 evrov – poklon potovalne agencije Aurora;
ročno vezana otroška posteljnina – darilo gospe Vide Pertot;
prispevek 500,00 evrov z odprtjem tekočega računa – darilo Zadružne kraške banke;
poročni in naprnsni šopek – darilo cvetličarne Atelie Dom Art Viviane Kljun z Opčin;
komplet nožev z lesenim stojalom – dar Pohištva Kralj z Opčin;
enoletna naročnina na Primorski dnevnik – dar družbe DZP Prae;
otroške copatke za Kraško ohcet in bon v vrednosti 30,00 evrov – darilo trgovine z otroško obutvijo na Opčinah Arriba Arriba;
srebrni okvir – darilo draguljarne Skerlavai z Opčin;
dva gledališka abonmaja za sezono 2013/2014 – darilo SSG;
štiri mlinci potice – darilo Pekarne Bukavec s Prosek;
enoletna vinjeta za slovenske avtoceste – darilo Bara G s Feretičev;

glinasti pekač in set skodelic za kavo – dar KRD Dom Brščiki;
konfekcija extra deviškega olja »Dagla« – darilo oljkarstva Boris Pangerc iz Doline;

100 steklenic vina – poklon Kmečke zvezze;
večerja za dve osebi – darilo gostilne Bak/Pesek - Tom in Jana.
nakupovalni bon za 100 evrov in 5-litrski lonec na pritisk La-gostina – darilo trgovine NOVA srl – CONAD in Društvene prodajalne na Opčinah;

kamnitna vaza – poklon umetnika Pavla Hrovatin;

umetniška slika – darilo občine Logatec;

košara domaćih dobrota – darilo občine Sežana;

tradicionalni domaći poklon – darilo občine Ludmannsforf-Bilčovs;

dvojni par coklov – dar trgovine Sanart Malalan z Opčin;

dvojni par sončnih naočnikov – darilo Optike Malalan z Opčin;

100,00 evrov – prispev Ženskega pevskega zborna Prosek-Kontovel.



Do konca septembra Primorski dnevnik še isti dan v vseh najpomembnejših trafikah na Trbižu in v okolici, na obali od Gradeža do Bibioneja in v Benečiji



foto: grafika Gvido Kovč

**Primorski dnevnik
z vami na počitnicah**


Primorski
dnevnik
Dnevnik Slovencev v Italiji

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 24. avgusta 2013

JERNEJ

Sonce vzide ob 6.16 in zatone ob 19.57 - Dolžina dneva 13.41 - Luna vzide ob 21.26 in zatone ob 10.13

Jutri, NEDELJA, 25. avgusta 2013

LUDVIK

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,5 stopinje C, zračni tlak 1014 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 9 km na uro vzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,3 stopinje C.

Lekarne

**Od pondeljka, 19.,
do sobote, 24. avgusta 2013**

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 - 040 309114, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseka ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oštrek Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseka ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oštrek Piave 2 - 040 361655.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Izleti

KRU.T obvešča udeležence skupinskega bivanja v Šmarjeških toplicah, da je odhod v nedeljo, 25. avgusta, iz Trsta, trg Oberdan (izpred Deželne palače) ob 14. uri, postanek na Opčinah (avtobusna postaja št. 39 na Dunajski cesti) ob 14.15. Prosimo za točnost!

KMEČKA ZVEZA obvešča člane, da Kmetijsko svetovalna služba Sežana prireja v torek, 27. avgusta, strokovno ekskurzijo z avtobusom na 51. Kmetijski sejem AGRA v Gornji Radgoni. Predviden je odhod iz Sežane ob 6. uri. Vpis in informacije na tel. +386-3132191, +386-87312 850/851/856, ali na majda.brdnik@google.si.

OMPZ F. BARAGA vabi v pondeljek, 2. septembra, na romanje: Barbana, kjer bo za Goričane in Tržačane skupna sv. maša s procesijo ob 10.30 in Porčinj, kjer se je l. 1855 prikazala Marija slovenski deklici. Vmes bo tudi dobro kosiilo. Za vpis in ostale informacije poklicite čim prej tel. št.: 347-9322123 ali 346-8222431.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira izlet v Makedonijo ob 6. do 13. septembra: arheološki ostanki davnih mest in astronomski observatorij, zanimivi samostani z edinstveno zbirko ikon na svetu, obisk poleg ostalega tudi petih največjih mest, naravnih parkov, jezer (med njimi Ohridsko, najstarejše v Evropi), vožnja s čolni v podzemno jamo, trgatve »grozdrobera«, spoznali bomo kulinariko, bogato folklorno izročilo itd. Informacije in prijave na +38670407923 ali dusan.pavlica@siol.net.



Pred 50 leti sta si na Repentabru obljudila večno zvestobo

Maria in Mirko Purič



Ob zlatem jubileju vama iskreno čestitamo in želimo še veliko skupnih zdravih in srečnih let

sin Claudio z ženo Damiano, vnuka Erik in Simon

Čestitke

Draga SUZANA in GIULIO, najlepše želite na vajini novi življenjski poti vama želijo stric Dušan, teata Gracijela, Martina in Federica z družinama.

SUZI se z GIULIOM danes početi in se tega dogodka celo dekliska veseli. Skupaj korakata skozi življenjsko pot, naj sreča in veselje ju spremljata vse povsod.

Draga SUSY in **GIULIO**, v Dra- gi sta se dobila in danes v Bazovici večno ljubezen si bosta obljudila. Polno veselih dni vama želimo mi od Klape vsi.

Živijo Ohcet! Naša SUZI danes GIULIOTA za moža vzameš! Veliko lepih trenutkov in ljubezni na vajini skupni poti vama želimo vsi pri SKD France Prešeren Boljuncem.

Danes naša BARBARA je zelo vesela, ker veliko fešto bo imela. Srebrnega pastirčka na Graški gori je prejela, še več presrečna bo, ko bo izvedela kdo od nas iz srca ji vošči vse to. Erika in Elena.

V Repnu »Pod Rozo« MIRKO in MARIJA praznjujeta 50 let skupnega življenja. Vse najboljše jima želi srečna Anica in družina.

CAROL! Dobra, velika, zaupna prijateljica, ostani mi taka naprej. Lep rojstni dan! Tvoja amika.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ 46 je odprt do 25. avgusta.

Tel. 040-229439

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odpril osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

DRUŽINA COLJA je odprla osmico, Samotorca št. 21. Tel.: 040-229326.

ERIKA IN ELVIANA sta odprli osmico, Kontovel št. 29. Tel.: 040-225859.

OSMICO je v Mayhinchah 58/A, odprla družina Pipan - Klarič. Toplo vabljene! Tel.: 040-2907049.

RENZO TAVČAR je odpril osmico v Repnu št. 42. Tel. št.: 338-3916147.

V PRAPROTU je odprta osmica pri Frančkuotu in Bobotu Briščak. Tel. št.: 040-200782.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Monster University«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.15, 21.30 »Violeta Parra - Went To Heaven«, 16.30, 20.00 »La quinta stagione«.

FELLINI - »Kinodvorana je zaprta za dopust«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'evocazione - The Conjuring«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Red«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.20, 20.00, 21.40 »In another country«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.50 »Bling Ring«; 19.05 »Dvojina«; 18.05, 20.20, 22.40 »Elizij«; 19.10, 20.10, 22.20 »Kick Ass 2 3D«; 18.15, 20.50, 23.05 »Mi smo Millerjevi 3D«; 20.30, 22.40

»Odrasli 2«; 13.50 »Posasti z univerze«; 21.10 »R.I.P.D. - Urad za pokojnike«; 13.00, 15.10, 17.30 »Smrkci 2«; 14.20, 16.30, 17.00, 18.40 »Smrkci 2 3D«; 13.20 »Tad Jones in iskanje izgubljenega mesta«; 13.40, 16.10 »Turbo«; 14.00 »Turbo 3D«; 16.20, 21.20 »Upokojeni, oboroženi, nevarni 2«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Lo Hobbit - Un viaggio inaspettato«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.40, 20.10 »Monster University«; 18.30 »Turbo 3D«; 22.00 »Wolverine l'immortale«; Dvorana 2: 16.30, 20.15, 22.15 »Kick - Ass 2«; Dvorana 3: 18.20, 21.30 »Open Grave«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Turbo«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Kick - Ass 2«; 16.05, 18.40, 21.20 »Wolverine l'immortale«; 15.20, 17.35, 19.50, 22.05 »L'evocazione - The Conjuring«; 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »Red«; 15.15, 17.30, 19.45, 22.00 »Monsters University«; 17.10, 21.30 »Monsters University 3D«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.05 »Turbo«; 15.10, 19.30 »Turbo 3D«.

TRŽIČ - KINEMAX - »Kinodvorana je zaprta za dopust«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da je nova telefonska številka šole 040-3798900.

DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JOŽEFA STEFANA obvešča, da bo šola do vključno danes, 24. avgusta, ob sobotah zaprta.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil razpisan izredni tečaj za predobitev usposobljenosti za poučevanje, ki velja tudi za slovenske in dvojezične slovensko-italijanske šole. Vse potrebne informacije (pogoji za udeležbo, način prijave, roki itd) so dostopne na www.istruzione.it, in sicer v odkloku št. 58/2013 (objavljenem 31. julija) ter v okrožnici z dne 2. avgusta (objavljene 5. avgusta). Za prijavo se morajo kandidati obvezno poslužiti digitalnega postopka POLIS. Rok prijave nepreklicno zapade 29. avgusta.

SLOV.I.K. razpis in prijavnica za programe 2013-14, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnike zbiramo na info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torčet, 10.00-12.00).

POKRAJINSKI URAD ANPI-VZPI na Trgu Stare Mitnice 15 (Largo Barriera Vecchia) bo avgusta zaprt. Telefonska tajnika in fax bosta redno delovala na št. 040-661088.

SKD GRAD od Banov obvešča, da bo tradicionalni vaški praznik »Pod kostanjem« v soboto, 31. avgusta in nedeljo, 1. septembra, ter v soboto, 7. in nedeljo, 8. septembra.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA vabilo vse svoje člane, starše in prijatelje na praznovanje 60. obletnice ustanovitve taborniške organizacije, ki bo v nedeljo, 1. septembra, na prireditvenem prostoru kamnoloma v Repnici. Večer s tabornim ognjem se bo začel ob 19.30, sledila bo družabnost. Taborniški srečno!

A.S.D. NK KRAS REPEN IN FC PRIMORJE vabita na prvi trening ter informativno srečanje sezone 2013/14 za otroke letnikov 2003-2008 na športnem igrišču Rovna na Proseku v ponedeljek, 2. septembra, ob 17.30. Informacije na tel: 348-2656995 (Mauro), 340-2467782 (Franco), 334-6563915 (Giacomo).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZSŠDI organizirata poletni plesni center »Plesalček« za otroke od 3. do 10. leta v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah od ponedeljka, 2., do petka, 6. septembra (urnik: 7.30-17.00). Informacije in prijave: Nastja 349-7597763 ali na info@cheerdancemillenium.com.

SOMPD VESELA POMLAD vabi osnovno in srednješolce na poletno glasbeno delavnico »Veselo poletje pri veseli pomlad - vsaka pesem je zgodba...«, ki jo bosta s pevskimi, glasbenimi in ustvarjalnimi dejavnostmi vodila glasbena pedagoška Goran Ruzzier in Regija Parente. Delavnica bo vsak dan od 2. do 6. septembra, od 9. do 16. ure v Finžgarjevem domu na Opčinah, Dunajska cesta 39. Vpisovanje in informacije na št. 328-635626 ali 335-7869448, na goranruz@gmail.com ali pueric1@hotmail.it.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da se bo vadba pričela v torek, 4. septembra. Urnik: od 18.00 do 19.15 ter od 19.15 do 20.30. Potekala bo tudi ob četrtkih od 17.00 do 18.00 ter od 18.00 do 19.15. Informacije in vpis na tel. 349-6483822 (Mileva).

TPPP Z. P. TOMAŽIČ sporoča, da bosta prvi vaji v novi sezoni v sredo, 4., in v petek, 6. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padrčah. Vabljeni tudi novi pevci in orkestraši. V nedeljo, 8. septembra, ob 15. uri nastop na proslavi v Bazovici.

SPI - CGIL obvešča vse upokojence, da je INPS prestavil rok za predstavitev dohodkov preko modela RED na 31. oktober.

VADBNA JOGE BOLJUNEC - SKD F. Prešeren obvešča stare tečajnike in nove interese, da v sredo 4., in sredo, 11. septembra, ob 18.30 do 20.00 bosta potekali dve brezplačni vadbi joge z učiteljem Goronom Korenom, v društvenih prostorih v prvem nadstropju gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Od srede 18. septembra, bomo pa pričeli z redno vadbo in sicer v dveh terminih: od 17.30 do 19.00 začetniki, od 19.00 do 20.30 nadaljevalci.

FOTOKROŽEK TRST80 vabi prijatelje in fotografje naj se udeležijo fotografskega natečaja »4 letni časi v Bazovici«. Informacije in pravilnik na www.trst80.com ali na tel. 329-4128363 (Marko).

SKGZ obvešča, da je do 30. avgusta odprta od 9. do 14. ure.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo v kratkem uvedena služba nadzora v bližini šol za »Dedke redarje«. Občani občine Dolina, stari od 50 do 75 let, z znanjem slovenskega jezika in s psiho-fizičnimi pogoji potrebnimi za opravljanje službe, lahko predložijo prošnjo na občinsko vložišče do petka, 13. septembra. Obrazci za prošnjo so na razpolago na Uradu občinske Policie ali na občinski spletni strani www.sandorligodolina.it.

40-LETNIKI POZOR! Slavnostna večerja s plesom bo v soboto, 21. septembra.

Za prijavo in akontacijo se lahko javite v trgovini otroške obutve v Ul. dei Salici 1 na Opčinah, v trafiči v Ul. sv. Nazarija na Proseku ali na tel. št.: 329-801258.

PRODAM pomivalni stroj za kozarce znamke zanussi. Tel. št.: 335-6322701.

PRODAM sliko Enrica De Cilia 1948.

Tel. št.: 338-5313529.

PRODAM učbenike za 1. leto humanističnega liceja A. M. Slomšek. Tel. št.: 040-200622.

PRODAM v Prebenegu zazidljivo zemljišče. Tel. št.: 335-6322701.

SEŽANA dvosobno stanovanje 56 kv.m., spalna in dnevna soba, kuhinja, terasa, kopalnica, kletni prostor. Tel. 00386-31-512103.

PRIMORSKI dnevnik

Namesto cvetja na grob Alojza Škarbarja, Clare Gregoretti in Vojka Škarbarja daruje Ivanka Hrovatič 30,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

Namesto cvetja na grob Alojza Škarbarja daruje družina Grizonč 20,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

V vedno lep spomin na predragega Mirota in njegove čudovite družine Doušak daruje prijateljica Ljuba Tenice 50,00 evrov za spomenik padlim v NOB v Križu.

V spomin na Vojka Škarbarja daruje družina Blasina Nadja z Enniom in Helgo 25,00 evrov za center za raka sta obolenja v Trstu.

V spomin na Giannija Ratzenbecka daruje žena Vera in sin Willy z družino 100,00 evrov za Openski mladinski krožek Tabor.

V spomin na drago mamo darujeta Olga in Živko Lupinc 50,00 evrov za S.K.D. Tabor z Opčin ter 50,00 evrov za TPPZ Pinko Tomažič.

V spomin na Sabino Širca darujeta Marija in Franc Čufar 20,00 evrov za AŠD Zarja.

Ob 3. obletnici smrti Stanislava Volčiča daruje družina 50,00 evrov za Sklad Bubnič Magajna.

24.8.1993

24.8.2013

Ivan Nadlišek

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CI-

VILISTI, Trnovac 15, vabi na ogled raz-

stave »Prva svetovna vojna pri nas« do

15. septembra: sobota, nedelja in praz-

niki 10.30-13.00 in 17.00-21.00; petek



POGOVOR - Tržaška slikarka v polnem ustvarjalnem razcvetu

Klavdija Marušič: Ustvarjanje je zame nadzorovana slučajnost

Klavdija Marušič je med najbolj aktivnimi slovenskimi slikarji srednje generacije v Italiji, živi in ustvarja v Trstu, po rodu pa je iz Šempetra pri Gorici. Posveča se predvsem potopisni fotografiji in akvarelom. Specializirala se je v slikarskih tehnikah s hrvaško umetnico Marijo Zidarič ter v grafiki s Furiom De Denarom in Frankom Vecchietom v Trstu, kjer je obiskovala solo Sbisà.

Veliko razstavlja v Italiji, Sloveniji in na Hrvaskem. Udeležila se je preko 250 skupinskih razstav, samostojno se je predstavila na 16 razstavah. Za svoje ustvarjalno delo je prejela več nagrad in priznanj, med katerimi gre omeniti nagrado Obalnih galerij v Piranu za najboljši akvarel leta 2006, prvo nagrado za akvarel na natečaju Agazzi v Bergamu leta 2008, prvo nagrado na državnem natečaju v Cordignanu pri Trevisu leta 2010, prvo nagrado ljudske žirije na 7. ex tempore Podresca na Videnskem, prvo nagrado na ex tempore v Pazinu in na ex tempore Funtana ter častno priznanje na ex tempore v Piranu leta 2012. Julija letos pa je na mednarodnem ex tempore v Sečovljah prejela kot nagrada razstavo v mestni galeriji v Grožnjanu.

Kaj ti pomeni likovno ustvarjanje?

Kako si se približala tej veji umetnosti?

Že v otroških letih sem vedno rada risala, v šoli, s prijateljicami, s tetom. Fasciniralo me je risanje s svinčnikom, barvami, to da lahko kaj prikažeš. Pritegovali so me tonski in barvni prehodi, skladnost barv. Obiskovala sem znanstveni licej, profesorico risanja in zgodovine umetnosti Franko Velikonja Fornazarič sem poznala že od otroških let. Bila sem sošolka njene hčerke, njihova hiša je bila zase vedno umetniško odprta. Na študij likovne akademije mi ni bilo dano, ker ni bilo možnosti, zato sem se zaposlila in si ob delu privočila ogledi muzejev, razstav, potovanja, obiskovanje tečajev s priznanimi mojstri. Predvsem v Benetkah sem spoznala več prijateljev, ki so me v tem smislu podprtli.

Andrea Verdelago, tvoj mož, je prav tako slikar. Kako se vajine izkušnje prepletajo in dopolnjujejo?

Moja umetniška pot se je začela razvijati na poseben način predvsem, ko sva se približala in začela skupaj razstavljalci. Spodbudil me je, naj predstavljam svoja dela v javnosti. Odtlej sva si pomagala in začela razstavljalci skupaj, predvsem v Sloveniji in hrvaški Istri. O najinem delu se veliko pogovarjava in razpravlja. Tudi neizrečene besede in ustvarjanje v tišini med ateljejskim delom so enako pomembni.

Preizkusili si se v različnih izraznih pristopih od risbe, grafike in slikarstva vse do fotografije. Poznamo pa te predvsem kot akvarelistko. Posebnost twojih del je v slučajnosti prelivanja barv ter obenem v prečiščenosti figurálnih delov, ki dejansko opredeljujejo pripovednost motivike. Kako se v twojih likovnih delih prepleta ta dva elementa: slučaj in načrtost?

Nadzorovana slučajnost. Pri teh akvarelih je potrebno obvladati specifično tipologijo papirja, imeti nadzor nad količino vode. Pomembno je raziskovati, kako se različne vrste papirja obnašajo. Predvsem papir mi je bil velik izzik in ne nazadnje tudi pigmenti različnih hiš drugače delujejo, ker nimajo vsi enake kakovosti pri sestavah, zato je toliko bolj pomembno preizkusati in veliko delati. Raziskovanju posvečam res veliko svojega časa.

Aktivna si na likovni sceni od devetdesetih let dalje. Kateri so motivi, ki so značilni za tvoj opus?



Začela sem leta 1990, ko so me prisili, naj v fotografiskem krožku Fincantieri pokažem diapositive s svojega potovanja v Brazilijo. Tam se je vse začelo. Bolj intenzivno sem se usmerila v razstavno dejavnost šele po letu 2000.

Navedihujem se predvsem v naravi. Še posebej moja zadnja razstava je pravi slavospev naravi. Dve leti od tega me je namreč pot zanesla na Japonsko in to je bilo prav mesec po razdaljnem cunamiju. Doživelam sem potovanje na

poseben način: ni bilo turizma, ni bilo razsvetljave, varčevali so z električno. Zato sem po povratku postala veliko bolj občutljiva do vseh tematik, ki so vezane na Japonsko in zasledila med drugim veste o raziskovanju znanstvenikov iz Okinawe, ki so preucelvali metulje na področju Fukušime. Opazili so, da se je pri eni bolj odpornih vrst Zizeera Maha povajila genetska mutacija, utrpeli so težave z očmi in tipalkami, toliko, da so bili onesposobljeni leteti. So prevladajo-

čje rjave barve, z modro zelenimi motivi. Lotila sem se motiva metulja, preko katerega podožljivam svet narave. Presunilo me je tudi dejstvo, da so ugotovili, kako so tovrstni metulji veliko manj občutljivi od človeka.

Tej tematiki sem doslej posvetila tri razstave, na vsaki sem predstavila nova dela. Moji metulji niso grozljivi, ne želim ustrahovati, moj cilj je ta, da nas vsaka izkušnja nečesa nauči, zato gotovo obstaja tudi izhod iz tega kritičnega stanja. Pred leti smo podoben problem imeli tudi v Evropi, v Rusiji, zato ni problem daleč od nas. Pomembno je, da se o tem zamislimo.

V zadnjih letih se likovno zelo intenzivno udejstvuješ. Neprestete so nagrade, ki si jih prejela na ex tempore, naj omenim le zadnjo julija v Seči. Pravkar se je zaključila zadnja razstava o metuljih iz Fukušime. Kaj je bilo na ogled?

Prvič sem metulje predstavila v Grožnjanu aprila, nato v cerkvici Sv. Ivana v Vižinadi in v Pazinu v galeriji LG. Tu sem poskrbela za postavitev v prostor. Svoje akvarele sem ovila s tilom, jih privezala z vozli, značilnimi japonskimi fušoški, s katerimi vežejo običajno svoje culice. Tako ovite originale sem nato pridržala na bambusove palice, ki prav tako pridadajo japonski kulturi. Instalacija je tako že na prvi vtis dala gledalcu prispodobno začlenitostenje akvarelom, oziroma metuljem.

Vsaka razstava prinaša nov izzik in možnost, da izbrano tematiko dalje razvijam.

Aktivna si tudi pri društvu za umetnost KONS, razstavlja si na Kontovelu ob 600-letnici vasi ter črpala navdih iz tega okolja. Kateri elementi vasi so te posebej pritegnili?

Ob pomembni obletrici me je med pohodom po vasi pritegnil predvsem gric s pogledom na morje in na nasprotni strani zaledje vzpetine kraške planote, ki sem ga doživel kot korenine, močno vez z zemljivo. Vas je čudežna, res posebna.

Veliko razstavlja na Hrvaskem, v Sloveniji, kaj pa Trst, Gorica, kako je naš prostor dozeten do likovne umetnosti?

V Gorici sodelujem s Studiomfagom, v Trstu sem razstavljalna v Narodnem domu. Opažam velike razlike med Slovenijo, Italijo in Hrvasko. Tudi države, kot so Bolgarska in Makedonija, veliko vlagajo v prirejanje simpozijev umetnikov. Istra je področje, ki ga najbolje poznam in je iz tega vidika predvsem v poletnih mesecih zelo živahno. Mislim na kraje kot je npr. Grožnjan, kjer umetniki veliko ustvarjajo tudi na odprttem v sovocaju z značilno istrsko arhitekturo, kar je še posebej sugestivno. Tako je bilo nekoč tudi v Izoli, žal je zaradi pomanjkanja sredstev marsikatera pobuda zamrla.

Kaj načrtuješ, kateri motivi polnijo strani tvoje skicirke?

Po razstavi v Pazinu nameravam da je razvijati tematiko odnosa človeka do narave, ki jo metulji iz Fukušime predstavljajo, saj je ustvarjalni proces nekaj, kar stalno žene naprej.

Jasna Merku

TOMIZZEV DUH

Socializem ali frankenštajn?

MILAN RAKOVAC

Ideološka in politična brezihodnost liberalnega kapitalizma teoretično in praktično na kolena spravlja predvsem levico. Potem ko je ta Berliner Guerjev »zgodovinski kompromis« transformiral v pravo katastrofo Blairove »tretje poti«, so se levi (in ne samo levi) teoretki znašli v klinču med iskanjem »četrte poti« in povratkom izvirnemu marksizmu. Rezultat? Ekonomska kaos vlada gospodarsvu in svetu, nekateri teoretki pa se trudijo prekočiti prag ideologije kot take. Težava je, ker pred seboj nimajo in nimamo le stopnice ali dveh, temveč celo stopnišče, po katerem se neizogibno vzpenjamo na Kalvarijo, na Golgoto.

Beograjski filozof, aktivni član SDP-ja, Neven Cvetičanin, takole razmišlja o političnih perspektivah sveta preživetih idej in uničenega gospodarstva:

»Ne smemo govoriti čisto-intellectualno, hiperkritično in teoretično-vojersko, temveč z dobro vero in voljo, da tudi sami sodelujemo, pa naj bodo naše posamične moči še tako šibke ... Gre za strategijo. Kako kombinirati različne politično-filosofske paradigmne in se hkrati izogniti nevarnosti, da skrpano političnega Frankenštajna, ki potem stane glavo zdravnika, ki ga je ustvaril? Težka naloga, filigranska ... Novinar Robert Nisbet poroča, da je ugledni sociolog Daniel Bell zase trdil, da je liberalec v politiki, socialist v ekonomiji in konzervativec v kulturi. To

stališče ocenjujem kot dobro osnovo za kominiranje različnih politično filozofskej paradigem in za njihovo razporeditev na različnih področjih delovanja države in družbe.«

Delno delim Bellove poglede, prva dva vsekakor, tretjega malo manj, saj menim, da mora biti kultura skrajno vizionarska in avantgardna, samo skoznjo je mogoče doumeti resnične, globinske reforme, brez katerih bomo še naprej drveli v fojbo popolnega prospada civilizacije.

In vendar, niso prav vsi v dvomu med Frankenštajnom in socializmom: mlada generacija ima zelo jasne poglede, posebej intelektualno jedro teoretičkov-praktikov, mislecev-aktivistov, kakršen je mlad ljubljanski sociolog in aktiven socialistični politik Marko Kržan, ki za Mladino takole predstavlja svoja skrajno jasna in preprosta stališča, brez bojazni pred raznimi »svetimi kravami«, še manj pred »Veliko Cerkvio Umo:«

»Alternativo kapitalizmu vidite v demokratičnem socializmu. Ali ni to oksimoron? Je socializem sploh lahko demokratičen ali pa je podobno barbarški kot kapitalizem?«

»Demokratični socializem ni oksimoron, ampak pleonazem, nekako kot trdno jeklo. Izraz uporabljam, ker je uspel vladajoči ideologiji kapitalizem naturalizirati v nevtralno tržno gospodarstvo, socializme, realne in hipotetične, pa reducirati na gulag. Socializem je proces odprave vseh oblik razredne

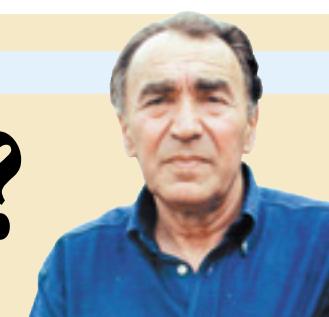
neenakosti. Odpravlja nasprotja med centrom in periferijo, med sektorji, ki jih zdaj upravlja kapital, in drugimi sektorji, ki od kmetijstva do socialne države, ter prenaša upravljanje podjetij in razpolaganje z investicijskimi sredstvi v roke delovnih ljudi. Je gibanje za vsestransko enakopravnost ljudi, torej je po definiciji demokratičen projekt. Strinjam pa se, da ga moramo soditi po dosežkih, ne po deklariranih ciljih ... Realni model, ki zdaj obstaja v skandinavskih državah, je bil ustavljen iz kapitalističnega sektorja s centraliziranimi pogajanjem o plačilih in z načrtno politiko polne zaposlenosti ter iz močne, univerzalne socialne države ... Ko delavci prevzamejo upravljanje večine podjetij, profitni motiv preneha delovati. S tem pa je odpravljeno tudi spontano merilo za vlaganje kapitala, kreditnega in lastniškega oziroma dolgoročnega. Zato je treba ta gibanja načrtno usmerjati, s čimer dejansko preneha obstajati notranji trg kapitala ...«

Čo mujo, ma ta mladič je nego kujan, čovičina i po! Ča je to sve za jedan pensir? A ma? Če biti, tribe, ter vero to ča novega, vržmo reči K+K, Kardej plus Kržan? Ne gre tuote za komesarsku retoriku, nego za čiste ideje zdrave parmeti, rečene z čarimi besidami:

»Funkcijo trgov kapitala bodo prevzeli družbeni skladi in banke, ki bodo vlagali po različnih merilih, donos na družbeni kapital bo le eno od njih. Počanta je torej tale: v tržnem sektorju še vedno velja načelo vsak po svojem pri-

spevku, toda ljudje so znotraj kolektivov enakopravni in nobeno posamezno podjetje ne more od družbenih skladov izsiliti pristranske investicijske politike, ker bi bila v nasprotju z družbenimi potrebami. Med obema sektorjema posreduje fiskalni sistem, kjer velja načelo vsak po svojih zmožnostih ... V tem modelu – poudarjam, gre za didaktični model, prihodnost pišejo množice, ne intelektualci – se kolektivi v podjetjih trudijo doseči optimalen dohodek glede na vloženo delo, prek svojih predstavnikov v skladih in koordinacijskih organih pa za optimalno porazdelitev investicij. Predstavljam si, da bodo ljudje zainteresirani za svoj standard in za standard svojih družin in da bodo pri tem iznajdljivi. Argumenti liberalizma so pravljice, ki morda držijo za malega podjetnika, ki dela izključno s svojimi sredstvi. Ta v svojem malem podjetju dela vse in vsi njegovi rezultati se morajo neposredno potrditi na trgu. Zanimivo je, da take zgodbice trosijo profesorji in javni uslužbenci, ki niso nikoli povohali nobenega trga ... V vseh drugih primerih je tisti, ki nosi finančne posledice dela in upravljanja, zelo daleč od podjetja, tisti, ki v njem delajo, pa so precej daleč od delovanja selektivne funkcije trga ...«

Ergo: kar brez strahu pred Frankenštajnom, tudi njegovih politički konkretnih replik, ki naj bi spravile nespravljivo, ne rabimo. Le nova zavest je potrebna in nov svet socializma kot edine prave demokracije.





ITALIJA - Udarec tudi za vlado širokih koalicij

D'Alema »stresel« demokrate: Enrico Letta nima prihodnosti

RIM - Medtem ko se nekateri v Ljudstvu svobode ogrevajo za splošno amnestijo, ki bi »rešila« tudi Silvia Berlusconija, je v Demokratski stranki še naprej živahno (in polemično). Za razburjenje je tokrat poskrbel nekdanji premier in zunanji minister Massimo D'Alema, ki ne sedi več v parlamentu, a ima še zelo velik vpliv v stranki.

Kot poroča dnevnik Il Fatto Quotidiano, je D'Alema na prazniku Demokratske stranke v kraju Taizzano v Umbriji dejal, da premier Enrico Letta dejansko nima politične prihodnosti, saj gre po njegovem za prehodnega voditelja. Bivši vodja italijanske diplomacije upa, da bo za novega tajnika demokratov izvoljen njegov politični soprotnik in sodelavec Gianni Cuperlo (poslanec iz Trsta), za ministrskega predsednika pa župan Firenc Matteo Renzi. Slednji bi po mnenju D'Aleme danes kot danes brez težav premagal vsakršnega volilnega tekmeča, vključno s Silvijom Berlusconijem.

Nekdanji predsednik vlade, ki že nekaj dni ni zapustil svoje vile v Arcoreju, se včeraj sicer ni oglasil v medijih, pač pa so govorili nekateri njegovi najožji sodelavci. Vsi napovedujejo odstop ministrov Ljudstva svobode in posledično padec Lettova vlade, če bo senat izključil Berlusconija iz parlamentarnih klopi. Če tega ne bo naredila senatna skupščina, bodo to najbrž storili sodniki, ki bodo moralni uveljaviti pravnomočno obsodbo kasacijskega sodišča o davčnih utajah Mediaset.

V Berlusconijevi stranki nekateri upajo v amnestijo, ki bi tako ali drugače rešila nekdanjega ministrskega predsednika. Proti tej možnosti se je znova odločno opredelila Demokratska stranka, v kateri je marsikdo prepričan, da je vladna kriza neizogibna, pač pa ni nikjer zapisano, da bi morebitni krizi sledile predčasne parlamentarne volitve. Slednjim nasprotuje zlasti predsednik republike Giorgio Napolitano, ki ne izključuje



Massimo D'Alema



Župan Firenc Matteo Renzi



Poslanec Gianni Cuperlo

svojega odstopa v primeru zaostritve splošne vladne in politične krize.

Z takojšnje volitve s sedanjimi

volilnimi pravili se ogreva vodja Gibanja 5 zvezd Beppe Grillo. Prepričan je, da bodo volivci kaznovali tako De-

mokratsko stranko kot Ljudstvo svobode ter obenem nagradili njegovo gibanje.

BEOGRAD - Njeno zdravstveno stanje naj bi bilo zelo resno

Titova vdova Jovanka Broz zaradi infarkta v bolnišnici



Jovanka Broz je vsako leto ob obletnici smrti položila cvetje na Titovo grobničo v Hiši cvetja na beograjskem Dedinju

GOSPODARSTVO - Po pozitivnih novicah iz Nemčije in V. Britanije

Evropske borze z višjimi indeksi, podražila sta se tudi nafta in evro

FRANKFURT - Trgovanje na vodilnih evropskih borzah se je včeraj končalo z višjimi indeksi. Vlagatelje so spodbudile včeraj objavljene pozitivne novice s stare celine, ki kažejo na rast nemškega in britanskega gospodarstva.

Nemčija je v prvem letnem polletju po prvih ocenah nemških statistikov ustvarila 8,5 milijarde evrov javnofinančnega presežka, kar znaša 0,6 odstotka brutno domačega proizvoda (BDP). Na nemške javne finance blagodejno vplivajo predvsem spodbudeni razvoj gospodarske dejavnosti v drugem četrtletju in pa ugodne razmere na trgu dela. Nemški statistični urad je včeraj tudi potrdil prvo oceno o 0,7-odstotni rasti BDP gospodarsko najmočnejše evropske države v drugem četrtletju. Podrobnejši podatki kažejo, da so rast, ki je v medletni primerjavi znašala 0,9 odstotka, pognanje predvsem domača potrošnja in pa gradbene investicije.

Dobro kaže tudi britanskemu gospodarstvu, ki se je v drugem če-

trtletju okrepilo še bolj, kot sprva ocenjeno. Britanski BDP se je med aprilom in junijem na četrletni ravni namreč okrepil za 0,7 odstotka, kar je 0,1 odstotne točke več od predhodne ocene.

Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 se je zvišal za 0,49 odstotka na 2826,05 točke.

Londonski indeks FTSE 100 se je zvišal za 0,70 odstotka na 6492,10 točke, pariški CAC 40 za 0,25 odstotka na 4069,47 točke, frankfurtski DAX pa za 0,23 odstotka na 8416,99 točke. Na Dunaju je indeks ATX pridobil 0,76 odstotka in trgovanje sklenil pri 2506 točkah, v Zürichu pa se je indeks SMI ob 0,23-odstotni rasti oblikoval pri 8006,90 točke. Milanski indeks FTSE MIB se je zvišal za 0,19 odstotka na 17.342,25 točke. Negativno se je končalo trgovanje v Varšavi, kjer je indeks WIG 20 zdrsnil za 0,14 odstotka na 2417,23 točke. (STA)

Neenotno pa je bilo trgovanje na vodilnih balkanskih borzah. Zagrebški indeks Crobex se je znižal za 0,12 odstotka na 1849,47 točke, beograjski indeks Belex pa se je zvišal za 0,80 odstotka na 503,72 točke.

Konjunkturni podatki iz Nemčije in Velike Britanije so zvišali tudi vrednost evra. Pozno popoldne so z evrom v Frankfurtu trgovali po tečaju 1,3398 dolarja, kar je 0,31 odstotka več kot ob koncu četrtkovskega trgovanja. ECB je opoldne določila referenčni tečaj evra pri 1,3355, medtem ko ga je v četrtek pri 1,3323 dolarja.

Zvišale so se tudi cene nafta. Za 159-litrski sod teksaške lahke nafta je bilo treba na borzi v New Yorku popoldne po evropskem času odšteeti 106,18 dolarja, kar je 1,09 dolarja več kot v četrtek. V Londonu so se terminske pogodbe za severnomorsko nafto brent podražile za 1,26 dolarja na 111,16 dolarja. (STA)

BEOGRAD - Jovanko Broz, vdova pokojnega jugoslovanskega voditelja Josipa Broza Tita, so včeraj zaradi infarkta sprejeli v beograjski bolnišnici, poročajo srbski mediji. »Stanje Jovanke Broz je resno,« je na tiskovni konferenci dejal direktor Centra za nujno pomoč Zlatibor Lončar, ki je poudaril, da se 89-letnica trenutno nahaja na intenzivnem oddelku bolnišnice. Lončar je novinarjem dejal, da Jovanka Broz v stanju polovične zavesti ter da reagira le na grobe dražljaje. Prav tako naj bi prve preiskave pokazale tudi zametke seps, Jovanka naj bi bila po njegovih navedbah ob prihodu v bolnišnico tudi sicer v precej slabem stanju. Ob 13.30 uri, ko je bila sprejeta, naj bi imela tudi zelo slabo krvno sliko, prav tako pa naj bi imela ponekod na telesu prelezanine.

Jovanka Broz je bila rojena leta 1924 v Liki. Leta 1952 se je poročila z Josipom Brozom Titom, s katerim je ostala vse do njegove smrti leta 1980. Od njegove smrti danes 89-letna Jovanka živi v stanovanju na beograjskih Dedinjah, stran od oči javnosti in precej skromno. Mediji so v minulih letih večkrat poročali o njenih finančnih težavah.

Po Titovi smrti je bilo namreč nju no premoženje nacionalizirano, ona pa je pristala v hišnem priporu, vse do leta 2009 je bila brez vseh osebnih dokumentov. Julija 2009 ji je Ivica Dačić, sedanjí premier in tedanjí notranji minister, po dolgih letih izročil osebno izkaznico in potni list.

Volitve na Českem bodo 25. in 26. oktobra

PRAGA - Predčasne parlamentarne volitve na Českem bodo 25. in 26. oktobra, je včeraj sporočil češki predsednik Miloš Zeman. Dokončna odločitev o datumu volitev, ki naj bi končale večmesečno politično krizo v državi, sledi torkovemu glasovanju v parlamentu v Pragi, s katerim se je ta samorazpustil. Včeraj je Zeman po srečanju z vodji političnih strank poleg tega pojasnil, da bo parlament uradno razpustil 28. avgusta, nakar bo razpisal volitve. Ustanovno zasedanje novega spodnjega doma parlamenta bo sledilo 26. novembra.

Po zadnjih anketah se zmaga na volitvah obeta doslej opozicijskim socialdemokratom (ČSSD), ki uživajo 32-odstotno podporo. Sledijo jim komunisti (KSCM) z dobrimi 15 odstotki, medtem ko imata desni stranki TOP 09 in Demokratska državljanska stranka (ODS) prejšnjega premiera Petra Nečasa skupaj le 28,5 odstotkov podpore.

Obstaja torej možnost, da prihodnjo vlado sestavijo socialdemokrati in komunisti ob podpori še nekaterih manjših strank, kar bi pomenilo, da bi se komunisti prvič po žametni revoluciji leta 1989 nekako znova vrnili v oblast.

V Indiji novo skupinsko posilstvo

MUMBAI - Iz indijskega Mumbaija poročajo o novem skupinskem posilstvu. Pet moških je posililo neko fotografijo, ki je skupaj s svojim moškim kolegom za revijo pripravljala zgodbo o arhitekturi v enem od mestnih predelov. Do zločina je prišlo v četrtek v odmaknjeno delu Mumbaja. Nek policist, ki je želel ostati anonimen, je pojasnil, da so napadalci pretepli moškega, ga zvezali in nato posiliili žensko. Fotografijo se zdravi v bolnišnici, policiji pa je tudi povedala imeni dveh napadalcev, s katerima sta naslavljala eden drugega. Uradnih informacij o zdravstvenem stanju ženske ni, neudarno pa naj bi v napadu utрпela notranje poškodbe.

Indijo je decembra lani pretreslo krito skupinsko posilstvo 23-letnice na avtobusu v New Delhiju. Ženska je kasneje poškodbam podlegla, primer pa je sprožil množične proteste.

Mumbai sicer velja za eno najbolj varnih mest za ženske v Indiji.

ZLATO
(999,99 %) za kg +492,21
33.532,61 €

SOD NAFTE
(159 litrov) +1,02
111,02 \$

EVRO
1,3355 \$ +0,32

valute	23.8.	22.8.
ameriški dolar	1,3355	1,3232
japonski jen	132,35	131,45
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	25,665	25,738
danska korona	7,4588	7,4589
britanski funt	0,85910	0,85505
madžarski forint	298,98	299,40
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7023	0,7028
poljski zlot	4,2323	4,2416
romunski lev	4,4423	4,4440
švedska korona	8,7140	8,6890
švicarski frank	1,2358	1,2349
norveška korona	8,0940	8,1225
hrvaška kuna	7,5520	7,5520
ruski rubel	44,1375	44,1750
turška lira	2,6640	2,6463
avstralski dolar	1,4879	1,4813
brazilski real	3,2059	3,2513
kanski dolar	1,4114	1,3984
kitajski juan	8,1759	8,1550
indijska rupija	85,5050	86,4400
južnoafriški rand	13,6968	13,7713



TRŽIČ - Septembra bo stekla proizvodnja v tovarnah in podjetjih

Sindikati pričakujejo tudi letos vročo jesen

Bliža se september in s tem tudi ponovni zagon dela v podjetjih in tovarnah. Po zaključenem obdobju dopustov se bodo torej delavci vrnili na delovna mesta, s tem pa se spet začenja jesen, ki se na delovnem oziroma zaposlovalnem področju v Tržiču napoveduje tudi letos vroča. To je mnenje člena pokrajinskega tajništva sindikata kovinarjev Fiom-Cgil Fabia Baldassija, ki poudarja, da so mnoga podjetja v težavah. Za vsako krizo pa so tudi mnogi delavci in z njimi družine, ki ostanejo tudi več mesecev brez plače, če že ne brez službe.

V ladjedelnici Fincantieri so imeli zaposleni več kot dva tedna dopusta, in sicer od 1. do 19. avgusta, čeprav se ni delo v ladjedelnici popolnoma ustavilo. Nadaljena so se namreč nekatera vzdrževalna dela na ladji za križarjenje Regal Princess in dela za gradnjo neke druge ladje. Ravno pred avgustom je bilo tudi srečanje na pristojnem ministrstvu, na katerem so z vodstvom Fincantierija poglobili možnost podaljšanja roka za zapadlost dopolnilne blagajne. V Tržiču se napoveduje namreč 469 prošenj, špico pa bodo dosegli v decembru, ko bo ostalo doma rotacijsko več kot 200 delavcev. Družba Fincantieri skuša preko teh blažilcev in drugih instrumentov ostati vsekakor konkurenčna na mednarodnem trgu. Glede na dejstvo, da je tržiška ladjedelnica eden izmed najpomembnejših obratov družbe Fincantieri, so sindikati zmerno optimisti, saj ne bi smelo biti težav glede ohranjanja delovnih mest.

Prava neznanka pa je usoda zaposlenih v podjetju Asi Nidec (bivši Ansaldo Sistemi Industriali). Delavci se bodo vrnili z dopusta v pondeljek in še ne vedo, kaj namerava storiti podjetje. Družba je namreč pripravila načrt za zmanjšanje števila 1.000 zaposlenih v skupno štirih obratih v Italiji na 700 zaposlenih. V tržiškem podjetju je že stekla solidarnostna pogodba za delavce, medtem ko so uslužbeni v uradih v izredni dopolnilni blagajni. V Tržiču je zaposlenih približno 400 ljudi, toda poslovanje je zaradi gospodarske krize omejeno in je zdaj dela v bistvu samo za 200 oseb. Težko je še vedno stanje tudi v ronški tovarni De Rigo (bivši Detroit), kjer bo proizvodnja spet stekla v pondeljek, za vseh 140 zaposlenih pa se je že v začetku poletja začela solidarnostna pogodba. Ravno tako preveč zaposlenih naj bi bilo v podjetju Eaton Automotive. V njem je 230 uslužbencov, od teh pa naj bi odpustili 75. Sindikati so že pred polletjem po ostrem sindikalnem boju preprečili odpust sedeminidesetih ljudi.

Po drugi strani se je srečno zaključil spor, ki ga je sprožil sindikat na goriški prefekturi v zvezi s stečajem družbe Meraud Mare. V njej je bilo zaposlenih 30 ljudi, ki so ostali zaradi birokratskega zapleta brez dopolnilne blagajne. Ministrstvo za delo je julija končno odredilo, da imajo ti delavci pravico do socialnega blažilca, ki so ga začeli izplačevati po velikem šmarnu. Zaključuje se ne nadzadne tudi zgoda družbe iz Palerma Meccanonical, ki je šla v stečaj. Ustrejni sporazum so sindikati Fim, Fiom in Ugl podpisali 5. avgusta. Dalje bo konec leta zapadel rok izredne dopolnilne blagajne za 5-6 delavcev (nekoč jih je bilo 45) podjetja Eurogroup, septembra pa bo ponovno srečanje med sindikati in vodstvom podjetja Imc (skupina Cimolai), ki je konec leta 2012 odkupilo družbo Terez. Od takrat je šest delavcev v izredni dopolnilni blagajni, ki bo zapadla novembra letos in bo torej potrebljeno poiskati rešitev.



Ladja
v ladjedelnici
Fincantieri

ALTRAN

GRADIŠČE - Center za priseljence CIE Dežela in občina zahtevata zaprtje

Dežela Furlanija-Julijnska krajina in občina Gradišče bosta zahtevala od Rima zaprtje centra za priseljence CIE v Gradišču. V ta namen bosta poslali italijanski vladi pismo, v katerem bodo navedeni vsi problemi omenjenega centra. Dalje bo v pismu zahteva po takojšnjih ukrepih. Med temi bosta ureditev centra in izboljšanje pogojev za priseljence, še predvsem pa predlog po zaprtju centra CIE. To je skupno stališče deželne vlade in občinske uprave iz Gradišča, do katerega je prišlo na včerajšnjem srečanju v Gradišču, kjer se je deželni odbor sestal s krajevnimi upravitelji. Župan občine Gradišče Franco Tommasini je še predvsem govoril o težavah, ki pestijo lokalno skupnost, medtem ko je deželna predsednica Debora Serrachiani poudarila, da je treba nujno rešiti vprašanje centra CIE.

Zaradi tega se je po srečanju v Gradišču tudi sestala s parlamentarci iz dežele FJK in z nekaterimi deželnimi svetniki, saj je glede centra CIE - je poudarila deželna predsednica - nujno ekipno delo tako v Trstu kot v Rimu. Za zaprtje centra v Gradišču in sploh vseh centrov CIE v duhu sprejemanja priseljencev se je med drugim opredelil senator Gibanja 5 zvezd Lorenzo Battista. Predlog o zaprtju centra v Gradišču je podprt tudi deželni svetnik Ljudstva svobode Rodolfo Ziberna, ki pa je opozoril, da je treba vprašanje morabitne spremembe državnega zakona o priseljenosti (t.i. zakon Bossi-Fini) reševati na evropski ravni in skladu z evropsko zakonodajo. Poleg tega je Serrachiani najavila, da bodo center CIE v Gradišču obiskali nekateri predstavniki italijanske vlade.

GORICA Nesreča zaradi vožnje v napačno smer

Zavila je iz Ulice Leoni v začetni enosmerni odsek Ulice Paolo Diacono v Gorici, kjer je naenkrat zaledala pred sabo avtomobil, ki je vozil v napačno smer. Skušala se mu je izogniti, vendar jo je vseeno opazil, zaradi česar je izgubila nadzor nad svojim avtomobilom tipa Nissan micra in trčila v zid. K sreči se je v trčenju 44-letna Goričanka D.A. le lažje poškodovala, vseeno pa so jo iz previdnosti prepeljali na pregled v goriško bolnišnico. Na prizorišče prometne so poleg reševalcev službe 118 prišli tudi mestni redarji.

GORICA Skušala sta zbežati čez mejo

Karabinjerji z goriškega povojstva so prijavili na prostosti dva romunska državljan, ki sta včeraj skušala zbežati z ukradenim materialom. Karabinjerji so ju obtožili predprodaje ukradenega blaga, potem ko so ustavili avtomobil z madžarsko registrsko tablico, s katerim sta se skušala 37-letni L. S. in 25-letni S. G. prebiti čez mejo, a so ju zavedli spremenjeni prometni smerokazi. Karabinjerji so ju ustavili za kontrolo, oba pa sta bila vidno napeta. V prtljažniku so karabinjerji našli sedem motornih žag, nekaj nožev in mobilni telefon znamke iPhone5, romunska državljan pa sta pokazala ponarejene račune. Karabinjerji so vse predmete zasegli, romunska državljan pa so, kot rečeno, prijavili na prostosti.

GORICA - Od 30. avgusta do 1. septembra

Brez mesa!

Na vegetrijanskem festivalu pričakujejo množico obiskovalcev

Na goriškem županstvu so včeraj predstavili 4. vegetrijanski festival, ki bo na Travniku in v bližnjih ulicah od 30. avgusta do 1. septembra. Sejem prireja združenje Eventgreen v sodelovanju s podjetjem Biolab, goriško občinsko upravo in goriško pokrajinsko upravo ter pod pokroviteljstvom ministrstva za okolje. Festival je na prejšnjih izvedbah vselej zabeležil veliko zanimanje in ga je lani obiskalo več kot 25 tisoč ljudi. V prvih treh izvedbah so prešeli skupaj 40 tisoč obiskovalcev, organizatorji pa pričakujejo za letošnji festival še večje število privržencev biološke in vegetrijanske hrane.

Festival so uradno predstavili goriški župan Ettore Romoli, podpredsednica pokrajine Mara Černic ter direktor prireditve

Prevažal 90 akumulatorjev

Policisti goriške kvetture so prijavili na prostoti 55-letnega romunskega državljan S. V. zaradi posesti in nedovoljene prevažanja strupenih onesnažujočih snovi. Policisti so pri vhodu na avtocesto pri Moščenicah ustavili kombi z romunsko registrsko tablico, ki je bil namenjen v Slovenijo in v katerem je bilo pet romunskih državljanov. Toda v vozilu je bilo tudi 90 obrabljenih akumulatorjev za avtomobile, za motorje in za tovornjake, za katere lastnik vozila ni imel pri sebi ustreznih dokumentacijov. Policisti so akumulatorje tudi zasegli.

Ukradel 15 steklenic

Karabinjerji s povojstva v Tržiču so v Gradežu prijavili na prostoti 25-letnega češkega državljanana pod obtožbo kражje v obremenilnih okoliščinah. Mladežnič, ki je v Italiji brez stalnega bivališča, je v četrtek vdrl v neko stojnico v Gradežu in odnesel 15 steklenic alkoholne pijače. Karabinjerji so pri češkem državljanu tudi našli orodje, primerno za vlamljjanje. Orodje so zaplenili, 15 steklenic pa so vrnili lastniku.

V Tržiču tudi hišica za vodo

V Tržiču so v parku Rocca po »hišici za mleko« namestili tudi »hišico za vodo«. Gre v bistvu za avtomat, ki ponuja navadno in mineralno vodo po razmeroma nizkih cenah. Odjemalec lahko kupi pol litra, en liter, liter in pol in tako naprej, steklenico pa mora prinesi od doma. Navadna voda stane 0,02 centa za pol litra, mineralna dva krat toliko. Problem je v tem, da hišica samo sprejema denar in ne vraca ostanka. Zato svetujejo uporabo kartice, ki je na prodaj v baru Nelly v Ul. Rossini in v trafički na Trgu Anconetta.



Voznica je trčila v zid BUMBACA

Festival bo odprt vsak dan od 10. do 23. ure, na razpolago pa bodo različne pohude, tudi za otroke. Na stojnicah bo mogoče sponzori in pokusi »eko-vegan« oziroma vegetrijansko kulinariko s posebnimi meniji, pripravljeni izključno za festival. Pripravili bodo tudi »vege« kuhrske tečaje, ki jih bodo vodili priznani italijanski kuharji, mogoče pa bo tudi nabaviti t.i. »veg-bag«, polno izdelkov vegetrijanskega festivala, ki bo uporabna tudi za vsakodnevne nakupe. Ne gre spregledati niti veliko ekološko zdravih in inovativnih izdelkov, ki bodo na ogled na razstaviščnem prostoru. Dodatne informacije so na spletni strani www.festivalvegetariano.it.



Prišepetavanja za doživljjanje domačega prostora

SPREHODI V OKOLICO GORICE**Ob robu Prevale**

Osamelec sredi polj na Močvirju (levo); rdeči smerokazi na robu Prevale (desno)

FOTO A.R.



Na uredništvu smo pripravili nekaj spodbud za doživljjanje goriške okolice zaradi duševnega sproščanja in bogatenja zavesti o krajih, za katere vemo, a se jim ne posvečamo. Prišepetavanje je danes usmerjeno severozahodno od Gorice: Ob robu Prevale.

Do restavracije Pri Sirku na Subidi gremo kajpk z avtom. Če si po sprehodu oddahnemo in »privzemo dušo«, bo parkiranje za glavno stavbo tudi upravičeno. S parkirnega prostora krenemo navzdol desno in se napotimo med tečnikim igriščem in manjšimi gospodarskimi poslopiji ter mimo velike pokrite jahalnice na levi do jahalne šole. Vse okrog nas je v konjerejskem in konjeniškem slogu: sami kopitarji, hlevi, sedla, vonj, mlake in z lesom zamejene ograde. Šola je prava podružnica one bolj znane na Dolgi kroni pri Mačkovljah. Tako tudi piše na tabli.

Po kramljanju z jahalnim mojstrom ali kakšnim pomocnikom se strmo dvignemo za stavbo po stezi do ceste v Podruzcu, ki pelje v Gornji Rušč in na Prevale. Ne skrbite: asfalt je prepovedan za motorna vozila, saj je namenjen le kolesarjem in pešcem. Na desni se v breg cepi nekaj klovov na območje Gouca, a potrebna je težja obutev, medtem ko so za naš sprehod dovolj »ta mašnička čevlji. Levo pa se svet odpira in kmalu zagledamo Matajur, Muzce, bolj desno najvišje grebene v Brdih in po vrsti Sabotin, Škabrijel, Golake, Čaven.

Predajamo se sprehajальнemu vzdušju, saj smo na robu Prevale, zato je pot povsem ravna in zaenkrat največ v senci. Pridemo pa do droga z rdečimi triježčimi smerokazi in pri njem moramo zaviti za devetdeset stopinj na levo. Od zavoja dalje smo izpostavljeni soncu, kajti prečkati moramo Močvirje, zadnji izsek prevalske ravnice. Le tretjina površin je obdelanih in zasajenih, ostalo je poraščeno s travo, tako da se samodejno utrne misel o veliki razpoložljivosti plodne zemlje za proizvodnjo prehrane. Namakanje ni problem, saj so parcele zamejene s kanali.

Po makadamu prekritim z drobnim prodrom vztrajamo do križišča treh enakovrednih poljskih poti in obrnemo levo. V desno pelje cesta na Čemajno in naprej na Plešivo, mi pa se po asfaltu - druge izbire nismo - usmerimo po deželnih cestih spet na Subido. V kraju Pri smrekah pritegne še smerokaz za Novaje, skozi katere bomo kdaj drugič šli na izlet na Krminsko goro.

Po prostoru se premikamo tudi zaradi spoznavanja in uporabe krajevnih imen. Ponovimo po vrsti danes zapisana: Subida, Podružec, Gornji Rušč, Prevale, Gouc, Močvirje, Čemajna, Plešivo, Pri smrekah, Novaje, Krminska gora. In še: zakaj bi slepo sprejemali uradno razlagu izvora imena Subida, ko pa obstajata tudi Subid v Terski dolini in Subid pri Kobaridu, kjer gotovo nista romanskega izvora. Ženska oblika nas ne peseča, saj ima ondod tudi slovenska beseda preval inačico v imenu Prevale.

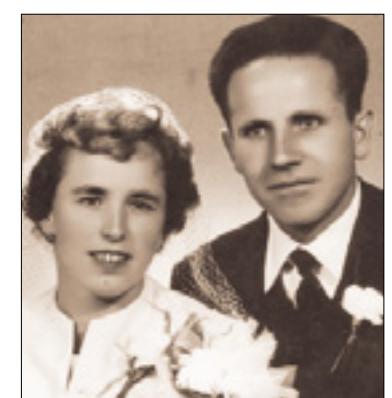
Aldo Rupel

VRH - Marija Pišljar in Mario Visintin

Pr' Kršulinih danes praznujejo zlato poroko

Pr' Kršulinih na Vrhu bo danes veselo. Zlato poroko bosta praznovala Marija Pišljar in Mario Visintin, ki sta se poročila ravno na današnji dan pred petdesetimi leti. Spoznala sta se v Šempeteru po zaslugu skupnega prijatelja Leopolda Grila, ki je bil sicer z Vrh, a se je po razmetljivih odločil za življenje v Jugoslaviji. Po poroki, ki je bila v Godoviču, je Marija zgradila težav s potnim listom prisla na Vrh še po šestih mesecih. Na Vrh sta si uredila dom. Najprej se jima je rodila hčerka Magda, potem pa še sin Damjan. Danes jima družba dela sedem vnukov, na katere sta zelo navezana.

Marija Pišljar se je rodila v Godoviču nad Idrijo leta 1931. Doma so ji pravili Mici Mlekarjeva, saj je bil njen oče Franc vaški mlekar. V Idriji se je izučila za šiviljo. Deset let je kot natakarica delala v vaški gostilni v Godoviču. Potem se je v šestdesetih letih preselila v Šempeter in se kot šivilja zaposlila v novogoriškem Idealu. Po poroki je doma skrbela za družino in kmetijo, obenem pa je bila kar nekaj let zaposlena v nekdanji tovarni v Rubižah. Mario Visintin se je rodil na Vrh leta 1927. Kot mnogi drugi Vrhovci se je tudi on kot mlad fant zaposlil v tržiški ladjedelnici. Bil je čas fašizma in zaradi slovenske besede so ga v Tržiču fašisti dvakrat hudo preteplili. Septembra leta 1943 se je Mario priključil partizanom in bil ranjen na Goriški fronti. Po vojni je najprej delal doma na kmetiji, zatem se je zaposlil pri podjetju Mattioli, pri katerem je ostal skoraj do upokojitve. Po vojni se je takoj vključil v vaško življenje in bil dejaven v društvu Danica, katerega član je še danes. Sodeloval je pri gradnji srednica



Marija Pišljar in Mario Visintin

Danica in bil tudi član (in še vedno je) Gospodarske zadruge Vrh. Veliko let je kot drugi tenor pel v društvenem moškem zboru Danica, nekaj let je bil tudi njegov pevovodja. Petje mu je zelo pri srcu. Danes na navdušenjem sledi prav slehernemu nastopu vokalne skupine Sraka. Po nastopu se seveda rad pridruži pevcem in z njimi zapoe. Zelo mu je pri srcu ohranjanje vaških tradicij, tako da se pri šestdesetih letih še vedno udeležuje obhoda vasi, ki ga vrhovski fanje opravijo na dan svetih treh kraljev. Mario je pomogel k temu, da se je starodavna vrhovska kolednica ohranila in se prenesla na mlajšo generacijo. Že ob samem nastanku leta 1971 se je kot bivši borec vključil v vaško sekcijo VZPI-ANPI in sodeloval pri gradnji spomenika padlim v NOB. Zelo navezan je na zemljo; skrbno goji svoj vinograd, saj je velik ljubitelj pristne domače kapljice. Z njim bodo nedvomno nazdravili tudi med današnjim praznovanjem zlate poroke.

**TRŽIČ 24. AVGUST - 1. SEPTEMBER
pobuda: narava, gore, kultura**

OTVORITEV V SOBOTO, 24. AVGUSTA, ob 18.30

Izredni dogodek

VAJONT, TISTI VEČER PRED PETDESETIMI LETI

Sodelujeta: ROBERTO PADRIN, župan kraja Longarone in arh. RENATO MIGOTTI, predsednik Združenja preživelih Vajonta. Priznani skladatelj in pianist REMO ANZOVINO bo zaigral na klavir suito, posvečeno 50. obletnici tragedije.

**Ob 20.00 NASTOP GODBE NA PIHALA ZDРUŽENJA ITALIJANOV
IZ BUJ V ISTRU****Od 19.00 do 23.00 TRŽNICA HRANE IN OKUSA**

**Ob 19.00
PONEDELJEK, 26. AVGUSTA
GIORGIO PRESSBURGER**
TOREK, 27. AVGUSTA
PAOLO MORGANTE
SREDA, 28. AVGUSTA
MONI OVADIA
ČETRTEK, 29. AVGUSTA
PAOLO MAURENSIG
PETEK, 30. AVGUSTA
CORRADO AUGIAS
SOBOTA, 31. AVGUSTA
GIACOMO SCOTTI
NEDELJA, 1. SEPTEMBRA
ROBERTO COVAZ

**Pobude
Ob 21.00
NEDELJA, 25. AVGUSTA
"NIČ NI NEMOGOČE"**
Gledališka igra DANIELA HEULINEJA.
SREDA, 28. AVGUSTA
DVORNA GLASBA
SOBOTA, 31. AVGUSTA
Gledališka narečna skupina, ki jo vodi Gianfranco Saletta
"L'ANIMA DEL COMMERCIO"
NEDELJA, 1. SEPTEMBRA
ZBOROVSKI FESTIVAL

Ob 21.00 / Velikani Gora**PONEDELJEK, 26. AVGUSTA
EVEREST IN ANTARTIDA
Srečanje z DAVOM KARNIČARJEM**

**TOREK, 27. AVGUSTA
Srečanje s SPIROM DALLA PORTA XYDIAS
Predstavitev knjige "La Divina Montagna"
Nastopata MARCO PAVAN in igralka CRISTINA DALLA PIETRA**

**ČETRTEK, 29. AVGUSTA
ACONCAGUA, ANDE IN PATAGONIJA
s PETROM PODGORNIKOM
in F. GABRIELOM M. MERCADO**

**PETEK, 30. AVGUSTA
KANADA SEVERNA AMERIKA
Srečanje s KLEMNOM PREMRLOM**

SOBOTA, 31. AVGUSTA**Ob 17.30
"PO NAŠIH GORAH"**

("SUI SENTIERI DI PACO")
Predstavitev vodnika GIANFRANCA BELTRAMEJA, ki sta ga uredila CAI iz Tržiča in SKD Tržič
V sodelovanju z DUŠANOM JELINČIČEM

**Ob 20.00
GORE V SRCU
Srečanje z ERIKOM ŠVABOM**



Progetto finanziato nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013, del Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali.

Projekt sofinanziран в окviru Programa Čezmejnega sodelovanja Slovensko-italijansko 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklopa za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev

Razstavna galerija na trgu CavourProgram dogodkov je na voljo v dvojezični obliki na spletni strani www.comune.monfalcone.go.it



SOVODNJE - Pred jubilejom slovenske taboriške organizacije v Italiji

Pred tridesetimi leti je bil Zlet na treh travnikih ob Soči



Zbor udeležencev Zleta RMV v Sovodnjah pred tridesetimi leti

FOTO A.R.

Proslava 60-letnice slovenske taboriške organizacije v Italiji bo letos v záčetku septembra v Repnici. Od 24. do 29. avgusta leta 1983 pa se je odvijal v Sovodnjah Zlet taboriške organizacije RMV ob 30-letnici delovanja. Besedilo zlet uporabljam za velike shode, kakršne so na primer prirejali Sokoli v času svojega obstoja. V zadnjem pol stoletja je izraz prešel v navado taboriških organizacij južnoslovenskih narodov. Nekoč so bili republiški in zvezni. Člani in članice RMV so se jih redno udeleževali: v makedonskem Štipu, na Palah, na Fruški gori, v Vojniču, Zadru, Lescah, Celju, Ilirske Bistrici. Število udeležencev je vedno šlo v tišo.

Za 30. obletico se je oblikovala žela in je bilo odločeno, da organizacija predi svoj zlet. Goriška četa je bila trdno povezana in imela je dovolj sposobnih članov, zato je glede prostora izbira padla na Sovodnj, in sicer na tri travnike ob Soči. Prvi in peti dan sta bila posvečena postavljanju in pospravljanju tabornih objektov, kar niso mačje solze, ker so tabori bili tri-

je, se pravi trije vhodi, trije jambori, tri kuhi, trije stenčasi, sanitarije, sto petdeset šotorov itd; ostali dnevi so bili napolnjeni s kulturno dejavnostjo, pogovori, navezovanji stikov, ogledi in večinami.

Bivanja v šotorih in zlasti večernih ognjev se je udeležilo 150 članov RMV in 150 članov Zveze tabornikov Jugoslavije, zlasti iz Slovenije. Delegacije so v treh dneh spoznale podobnosti in istovetnosti Rodu Modrega Vala z značilnostmi slovenske in jugoslovanske zveze tabornikov in hkrati posebnosti, kot so na primer aktivna družbenega angažiranosti, zvestoba izvornim oblikam gozdovništva, dosledno upoštevanje pravilnikov in zakonov. Osrednjega dne se je praznovanja udeležilo tudi okrog 20 članov zamejske skavtske organizacije. Na slavnostnem taboru ognju je bilo z obiskovalci in povaobljenimi gosti okrog 500 ljudi. Razpoložljivost krajevne uprave in prebivalcev je bila popolna. Tudi praktična podpora novogoriške in republiške taboriške zveze bila brezhibna.

V prostor in stik s krajevnim okoljem

so se udeleženci zleta podali četrtega dne s pohodom od Sovodenja do Gabrij in Vrha po potek ob robu Goriške fronte, katere smo tedaj proslavljali 40. obletico (op. pisca: letos bo v začetku septembra že sedem desetletij od goriške množične vstaje).

Kaj pa senčne strani pobude? Izstupa je popolna odsotnost drugih predmejkih mladinskih organizacij, krožkov, društva... Ob dejstvu, da ni bilo nobene nesreče ali obolenja, da so bile uresničene vse zamisli, da je logistika s prevozi vred delovala v redu, se je zataknilo prav pri sproščenih stikih, pogovorih in vzdušju. Priditelji so podcenili ta vidik in vse sile usmerili v brezhibno zaporedje dnevnega reda, vabljeni taboriški in izvidnički odredi pa so poslali na zlet vodilni kader (bilo je v času tako imenovanega »depozita« za prehod meje), ki je bil dvakrat in več starejši od udeležencev RMV.

Iz dnevnika načelnika Zleta razberemo tudi: »29. avgust - številna zahodnica podira tabore in vraca okolju prvotne značilnosti«. Res, saj ni bil to počitniški kamp, temveč taboriški Zlet. (ar)

BRANIK - Prireditve Spomnili se bodo punta

Začenja se B'ndimska kvatrtnica

Tradisionalna branška prireditve B'ndimska kvatrtnica, ki se začenja danes, je leto posvečena 300-letnici kmečkih uporov. »Tolminski punt, ki je vrh dosegel v aprilu 1713, se je razširil tudi v naše kraje. Več tisoč kmetov se je v maju 1713 zbralo pod rihemberškim gradom in zahtevalo svojo staro pravo,« pojasnjuje na krajevni skupnosti Branik.

Osrednje dogajanje se bo odvijalo danes, na »puntarski dan«. Začetek bo ob 15. uri, ko bo pred kulturnim domom v Braniku odprtje vaške tržnice s predstavitvijo domače ustvarjalnosti. V avli kulturnega doma bo ob 17. uri odprtje razstave ilustracij iz knjige Ivana Pregjaj Tolminci, delo akademškega slikarja Rudija Skočirja. Ob 18. uri bo v veliki dvorani kulturnega doma uprizoritev igre Rihemberški puntarji, napisane posebej za to priložnost, izvedlo jo bo kulturno-prosvetno društvo Franc Zgonik Branik. Nastopili bodo domači ljubiteljski igralci z gosti, glasbeno jo bo sta obogatila branški moški pevski zbor in skupina za staro glasbo Dramsam Ensemble iz Gorice. »V kratkih prizorih se bo odstrala zgodbina rihemberškega upora, v marsičem aktualna tudi danes,« opisujejo organizatorji. Ob 19. uri bo sledil polurni pohod z lučkami po stari srednjeveški poti skozi Tabr na grad. »Povezava med vasio in gradom je bila vrsto let prekinjena. Obnovljena pot, po kateri so hodili tudi puntarji, vodi mimo mnogih znamenitosti, med katerimi je tudi obnovljena mitnica. Pred grajskimi vrati, ki so že nekaj let zaprta, bomo v spomin na puntarje in z željo za čimprejšnjo oživitev gradu prižgali lučke,« dodajo v krajevni skupnosti. Ob 21. uri bo našnje dogajanje zaokrožil koncert Dua Balalina in Accordion group 4-8-8-16, poimenovan Glasbena vstaja.

Jutrišnji program bo potekal v duhu tradicionalne vaške veselice. Ob 17. uri bodo v kulturnem domom uprizorili kmečke igre, sledil bo nastop komičarke Lucije Čirovič, od 19. uri ura bo zaigrala skupina Kingston. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1 V ŠTANDREŽU, UL. S.
Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), UL. XXIV Maggio
70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, UL. Romana 93, tel.
0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, UL. Trieste 31,
tel. 0481-481252.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, UL. Manzoni 159, tel.
0481-69019.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 -
22.00 »Monsters University«.

Dvorana 2: 17.00 - 18.45 - 20.40 »Turbo«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Red 2«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 -
22.10 »Monsters University«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.40 - 21.30 »Turbo«.
Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.10 »L'evocazione«.

Dvorana 4: 17.20 - 19.45 - 22.00 »Red 2«.
Dvorana 5: 18.00 - 20.15 - 22.15 »In
another country«.

Razstave

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUN-
DACIJE GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki ul. (Ul. Carducci) 2 v Gorici bodo udeležencem vodenega ogleda razstave »Réclame. Manifesti e bozzetti del primo '900 dal Fondo Pasero-Chiesa« danes, 24. avgusta, in v nedeljo, 25. avgusta, ob 17.30 podarili reprodukcije razstavljenega reklamnega plakata; več na www.fondazionecarigo.it, vstop prost (urnik 10.00-19.00).

Mici Mlekarjeva

iz Godoviča in

Mario Kršulinou

z Vrha

sta se vzela (pred 50. leti).

Živio ohcet!

Magda in Damjan z družinama

Čestitke

Draga MARIO in MARIJA, ob
praznovanju vajinih 50 skupnih po-
mladi vama želimo še veliko veselih
in srečnih trenutkov. Marko, Viljena,
Anisja in Zarja.

Koncerti

DEKLISKA VOKALNA SKUPINA BO-
DEČA NEŽA pod pokroviteljstvom
domačega društva PD Vrh Sv. Mihaela
vabi na koncert v nedeljo, 25. avgusta,
ob 20.30 v župnijski cerkvi in Dober-
dobu. V okviru projekta »Pojemo Ev-
ropi« bo zbor predstavil program, ki
ga je izvedel na mednarodnem tek-
movanju v Arezzu; vstop prost.

Izleti

PD VRH Sv. Mihaela vabi člane in pri-
jatelje na celodnevni izlet v Sečovlje,
Koper in Hrastovlje v torek, 27. avgusta;
informacije po tel. 333-1706760.

Obvestila

AŠZ DOM obvešča, da se bodo trenin-
gi košarke in minibasketa za sezono
2013/14 začeli v pondeljek, 26. av-
gusta, za skupino under 12 (2002-03)

NOVA GORICA - V družbi Hit

Spet odpuščanja

Napovedujejo temeljito prestrukturiranje podjetja



Dimitrij Piciga

Brez novih odpuščanj v Hitu ne bo šlo, sta po četrtkovem nadaljevanju ponedeljkove seje nadzornega sveta družbe povedala Dimitrij Piciga, predsednik uprave Hita in Marino Furlan, predsednik nadzornega sveta. Številka o tem, koliko ljudi bo treba odpustiti, še ni, »analize se še delajo«, sta povedala. V okviru predvidene reorganizacije naj bi sicer odpustili manjše število ljudi. Člani nadzornega sveta Hita so na seji obravnavali predlog finančnega prestrukturiranja družbe ter razvojne možnosti do leta 2020. Po besedah predsednika uprave Dimitrija Picige bo potrebljeno prestrukturiranje prodaje, trženja, odnosa do gostov, stroškov in organizirnosti Hita.

Obsežen program prestrukturiranja, ki je nastal kot odgovor na izredno zaostrene razmere na trgu v najširšem smislu, ponuja rešitve na tržno-prodajni strani, vključuje razvojne investicije ter zavema ukrepe na področju organizacije in financ. V letošnjem letu bodo morali zagotoviti za 20 milijonov evrov reprogramirani posojil, skupno pa kar za 50 milijonov. Po besedah Picige Hit trenutno dolguje bankam okrog 100 milijonov evrov in vsa poroštva.

Letošnje leto naj bi po besedah predsednika uprave zaključili z manjšim dobitkom, saj se nekateri ukrepi na prihodkovni strani že izvajajo. Do konca novembra je predvidena tudi reorganizaci-

ja podjetja, računajo pa tudi na uspešne dogovore z bankami in na posluh države. Ta mora čim prej urediti razmere na področju turistično usmerjenega igralništva in igralske zakonodaje, tudi s prilaganjem davčnih obremenitev, ki so še vedno nastavljene za zlate čase, opozarjajo v Hitu. V družbi so prepričani, da je veliko odvisnost od italijanskega trga, manjši obisk in porabo gostov, mogoče v obdobju do leta 2015 uravnotežiti z investicijami v posodobitev ponudbe Hitovih centrov, z razvojem novih produktov, kot je spletno igralništvo in z usmerjenim nagovaranjem gostov iz oddaljenih trgov, na primer južne Italije, Rusije, Turčije. Z ustreznim reorganizacijo bodo v družbi skušali zagotoviti višjo produktivnost zaposlenih in zaposlene spodbudit grajenu dobro in dolgoročnih odnosov z gosti.

»Poslovanje družbe Hit zaenkrat še zaostaja za načrtovanim, obisk naših centrov in hotelov z velikimi napori ohranjamo. Glede na situacijo na našem primarnem trgu pa je razumljivo, da je potrešnja naših gostov manjša. S številnimi aktivnostmi na trgu smo sicer deloma uspeli zagotoviti umirjanje padca prihodkov, temu ustrezno pa moramo čim prej uravnotežiti tudi stroške. Z načrtovanimi ukrepi in rešitvami, ki smo jih danes predstavili nadzornemu svetu, smo si zadali pomemben izvir, ki bo omogočil preživetje družbe in njeni rast na dolgi rok. Pri izvedbi ključnih razvojnih projektov in izboljševanju konkurenčnosti družbe pa računamo na podporo in sodelovanje vseh deležnikov, zaposlenih, bank, države in lokalnih skupnosti,« doda Piciga. (km)

sta Gorice, ob 21.15 otvoritev festivila, ob 21.30 nastop skupin Santa Gorizia, Alto Aragón iz Španije in Dimitrije Koturović iz Srbije. V soboto, 31. avgusta, ob 20.30 nastopi skupin Danzerini di Lucinico, Milòn Mèla iz Indije, Alto Aragón iz Španije, Afrika Chiasson iz Senegala, Dimitrije Koturović iz Srbije in mahalcev z zastavami San Gemini iz Ternija. V nedeljo, 1. septembra, ob 10.30 na Travniku nastop godbe in mažoretk kraja Santa Maria Nuova, ob 11. uri na Korzu Verdi koncert godbe iz Celovca in Lienza ter mahalcev z zastavami San Gemini iz Ternija, ob 16.30 na Korzu Italija pri cerkvi Sv. Justa start sprevođa, ki bo potekal po Korzu Verdi, Ul. Petrarca do Trga Battisti, kjer bo ob 18. uri nagrajevanje; ob 21. uri nastop vseh folklornih skupin na Trgu Battisti v Gorici.

KAJAK KLUB ŠILEC IN KAJAK KLUB SOŠKE ELEKTRARNE prirejata »28. Soško regato 2013«: v nedeljo, 1. septembra, ob 11. uri pri čolnarni Kajak kluba Soške elektrarne v Solkanu (pod elektrarno) start regate. Prijave do dneva prireditve pred startom od 9. ure dalje; informacije in rezervacije gumenjakov po tel. 393-1321582 (Robert Makuc) ali od 26. avgusta daje po tel 0481-33029 (ZSŠDI).

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.20, Matilde Anunziato por. Martinelli iz kapele glavnega pokopališča v cerkev v Podturnu, sledila bo upeljelitve.

DANES V REDIPULJI: 11.00, Stefano Tosetto (iz kapele pokopališča v Foljanu) v cerkvi v Redipulji in na pokopališču v Foljanu.

DANES V RONKAH: 10.00, Maria Manzini (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Lovrenca in na pokopališču v Beglijanu.

DANES V TRŽIČU: 12.00, Fausta Zorat vd. Bevilacqua iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in na pokopališču.



Šport



Zupančičev mejnik v gorskih ultra-tekih

ANKARAN - Ekstremni gorski tekač Marjan Zupančič je v četrtek zvečer s prečkanjem cilja 640 kilometrov dolge Slovenske planinske poti, ki jo je začel le dober teden prej v Mariboru, verjetno postavil mejnik med ultra-tekaškimi rekordi. Lanskoletni dosežek Klemna Trilerja je izboljšal za celih 24 ur, pri tem ga niso ustavile niti poškodbe niti utrujenost. Najstarejša tovrstna vezna pot na svetu ter najdaljsa in najbolj priljubljena vezna pot v Sloveniji, Slovenska planinska pot (SPP), letos praznuje šestdesetletnico.



Vettel najhitrejši na drugem treningu

SPA FRANCORCHAMPS - Nemški dirkač Sebastian Vettel (Red-Bull) je bil najhitrejši na drugem prostem treningu pred utrišnjo dirko svetovnega prvenstva formule 1 v belgijskem Spa-Francorchampsu. Prevlad Red Bulla na tem treningu je potrdil še drugi voznik te ekipe Avstralec Mark Webber z drugim časom, tretji je bil Lotussov Francoz Romain Grosjean. Na dopoldanskem prvem prostem treningu je bil najhitrejši Alonso (Ferrari).

INTERVJU - Tržaški mednarodni sodnik Guerrino Cerebuc je svojo pot začel v Ulici della Valle

Košarkarski Collina

Tržaškega mednarodnega košarkarskega sodnika Guerrina Cerebucha z mirno vestjo lahko primerjamo z nogometnim kolegom Pierluigijem Collinom. Slednji je bolj znan le zato, ker je sodil tekme bolj popularnega športa. Cerebuchske številke so »ogrozne«: 49-letni Tržačan je mednarodni sodnik od leta 1995, od leta 92 sodi v A-ligi, v kateri je sodil 610 tekem, 13 finalov play-offa za državni naslov, 2 finala državnega pokala, 2 superpokala, sodil je na svetovnih prvenstvih 2006 in 10, na evropskem prvenstvu 2009 (sodil bo tudi na EuroBasketu v Sloveniji), v finalu evrolige maja letos v Londonu in na olimpijskih igrah.

Kaj vam pravzaprav še manjka?

Mogoče finale svetovnega prvenstva in olimpijskih iger. Tega pa ne bom doživel, saj se moram prihodnje leto, ko bom maja dopolnil 50 let, upokojiti. Vsekakor bi lahko bil to tudi finale evropskega prvenstva v Sloveniji. Ampak naj raje igra v finalu Italija in jaz bom med gledalci (smeh).

Ali mogoče veste, če že ne koga, ampak, kje boste sodili v prvem delu EuroBasketa v Sloveniji?

Vem samo, da ne bom sodil v Kopru, kjer bo igrala Italija. Fiba nam bo datum sporočila 2. septembra.

Kateri športni dogodek, na katerem ste sodili, najbolj cenite?

Olimpijske igre so »top« za vse športnike in tudi za sodnike. V mojem srcu pa bo za vselej ostal finale letošnje evrolige v Londonu. Srčno sem si jo želel.

V vseh teh letih sojenja na mednarodni ravni ste vendarle spoznali veliko košarkarjev in trenerjev: katera dva sta najbolj osorna, nepriznana?

Treba je ločiti košarkarje in trenerje na igrišču in izven. Srb Saša Danilovič je bil na igrišču zelo odljuden, izven pa je bil zelo simpatičen in vlijuden. Med trenerji bi omenil Vujoševića. Srbe in druge narode z Balkanskega polotoka je najbolj naporno soditi pri njih doma, ko jih na tribuni podpirajo razgreti navijači. Balkanski narodi imajo zelo močne osebnosti in so zelo ponosni. Izven igrišča pa so ti ljudje zelo gostoljubni.

Na svetovnem prvenstvu na Japonskem in na predolimpijskih kvalifikacijah ste sodili tudi slaviti »dream team« ameriške NBA-lige (beri reprezentanco ZDA).

Enkratna izkušnja. Ti velikani so bili zelo simpatični. Še posebno Bryant, ki se je z mano pogovarjal v italijanščini. Bryant se je namreč rodil v Italiji, saj je tu igral njegov oče.

Sodili ste tudi na vseh pomembnih ženskih prvenstvih. Ali je lažje soditi moške ali ženske?

Absolutno moške. Govorimo o dveh popolnoma različnih košarkah.

Kateri prekrški oziroma igralne situacije so najtežje za košarkarske sodnike?

Mogoče tiste tik pred zvokom sirene na koncu tekme in ob izteku 24 sekund.



Guerrino Cerebuc (v sredini) s hčerkjo in predsednikom deželne FIP Adamijem

Takrat lahko z napako negativno vpliva na končni izid. Pred kakim letom sem sodil v Teramu, kjer je bolonjski Fortitudo izgubil in izpadel iz lige ter nato propadel. Usodni so jima bili moji odločitvi. Na koncu, s pomočjo počasnih televizijskih posnetkov (instant replay), smo dokazali, da sta bili odločitvi pravilni.

Ali se strinjate z uporabo tehnoloških pripomočkov pri sojenju?

Absolutno sem za. V evroligi je to dovoljeno. V Italiji žal uporabljamo tehnološke pripomočke le v polfinalu in finalu play-offa in v finalu državnega pokala. Instant replay smo si izmislili prav pri nas.

Ne morem pa razumeti, zakaj ga ne uporabljamo tudi med sezono.

Koliko je lahko naporno soditi vrhunsko košarkarsko tekmo?

Fizično nimam nobenih težav. Pritisak pa je velik. Po tekmi s težavo nekaj pojsem in celo spim.

Ali spremljate dejelno košarko?

Žal nimam časa. Ko sem prost, sem z družino.

Sodniško pot, s telovadnice v Ulici della Valle v Trstu, ste začeli zelo zgodaj. Ali ste mogoče sodili tudi kako tekmo zlate Jadranove generacije v polvici osemdesetih let prejšnjega stoletja?

Takrat sem še sodil v mladih tekmah vsektorov Jadranovih tekmah se še kako dobro spominjam, saj je za slovensko ekipo naviral cel košarkarski Trst. PalaChiarbola je bil poln do zadnjega kotička. Jadran je bil pravi fenomen, ki se ga še spominjajo po celi Italiji. Občinstvo je bilo fantastično. Nihče pa ni mogel verjeti, da so lahko pri Jadranu imeli tako talentirano in izkušeno generacijo košarkarjev, ki so igrali skupaj od mladih nog in so se približali sami A-ligi. Neponovljivo.

Ali vas lahko vprašamo, kje so vaše korenine?

Imam slovenske oziroma malo tudi srbske korenine. Nekaj krvi je tudi avstrijske, saj se je moj nono rodil v Salzburgu in se hitro zatem preselil v Trst. Nona pa je bila sigurno Slovenka. Žal pa z očetom se o tem nisva nikoli pogovarjala.

Kako pa bi se ocenili kot košarkarja?

Bil sem zelo slab (molto scarso v originalni italijanščini). Igral sem dve tri minuti in sem se vedno skregal s sodniki.

Kako to, da ste se nato odločili za sodniški poklic?

Predlagal mi je nek tržaški odbornik. Začel sem bolj za šalo. Nisem se obremenjeval z nastopi in tako sem korak za korakom napredoval. Dodati moram še, da sem bil srečen, ker sem imel tako službo, s pomočjo katere sem lahko usklajeval sodniški poklic. Sem namreč policist.

Ali ste bolj strog na v službi ali kot sodnik?

Mogoče kot sodnik. Ampak le na igrišču.

Jan Grgič

EuroBasket 2013 V Kopru Slovenija proti Italiji

KOPER - V koprski Bonifiki se bosta drevi ob 20.45 na prijateljski tekmi Pokala Adecco pomerili reprezentanci Slovenije in Italije.

VČERAJ: Slovenija - Črna gora 81:74; v četrtek: Italija - Črna gora 89:73.

Spektakel na vodi

KOPER - Trenerja Ivo Daneu in Peter Vilfan sta objavila postave za današnji košarkarski spektakel na vodi, ki se bo v okviru promocije evropskega prvenstva v Koprskem zalivu začel ob 17.30. Gre za edinstven dogodek na slovenskem morju, ki bo potekal 300 m od Semedelske ulice v Kopru na splavu, dolgem 40, širokem 20, visokem pa 3 metri, ki tehta 1500 ton. Na splavu bo postavljen košarkarsko igrišče, na katerem se bodo med seboj pornele tri ekipe nekdanjih vrhunskih zvezdnikov Hrvaške, Italije in Slovenije. Na sprednu bodo tri tekme, vsaka bo dolga 2 x 10 minut. Dogodek bo sicer zaprt za javnost.

Valter Birsa (lanj pri Torinu) ANSA

MILAN - Slovenski nogometni reprezentant Valter Birsa je od včeraj igralec Milana. Za 27-letnega Šempetrčana pa bo bržkone Milan le vmesna postojanka, saj naj bi ga vodstvo rdečecrnh takoj posodilo drugoligašu Brescii. V prestop slovenskega napadalca je vključen tudi Malijec Traore, ki se bo iz Milana preselil v Genovo.

SLOVENEC V VERONI - Kariero v Italiji bo nadaljeval nogometni Domžal Rok Taneski, ki je podpisal pogodbo s prvoligašem Veronou, pri katerem sta že registrirana nekdanja nogometna Gorice, Kris Jojan in Dino Martinovič. Taneski bo na začetku sezone sicer igral pri mladincih.

MILIJARDNA INVESTICIJA - Rusija bo čez pet let gostila SP v nogometu, za izgradnjo sedmih novih stadionov v Vologradu, Nižni Novgorodu, Samari, Saransku, Kaliningradu, Rostovu in Jekaterinburgu pa bo namenila 2,3 milijarde evrov. Rusija bo za potrebe svetovnega prvenstva v nogometu namenila kar 15,5 milijarde evrov, v to pa so vštete investicije v gradnjo novih letališč in hotelov ter na področju razvoja cestne infrastrukture.

6. APRIL - Generalna skupščina Združenih narodov je v New Yorku 6. aprila razglasila za mednarodni dan športa.

NOGOMET - Trener Sovodenj (1. AL) Franco Zuppichini

»Imamo kakovostno ekipo, tako da lahko ciljamo visoko«

razumevat? Kako je s slovenščino in italijanščino?

Fantje iz Slovenije so res izjemni. Leden, Gregor Bajec, ne obvlada italijanskega jezika. K sreči mu prisločijo na pomoci ostali soigralci, ki mu prevedejo, kar jaz povem. Simpatično je, da mu Panič in Likar razložita problem na enak način, kot da bi mu ga sam razložil. Do sedaj so bili vsi zelo dovzetni.

Kako bi ocenili prvi del priprav?

Smo šele na začetku. V dveh tednih priprav smo odigrali dve prijateljski tekmi. Ritem se stopnjuje in sem zelo zadovoljen. Vsi me pozorno spremljajo in mislim, da sta moj prihod in prihod novih igralcev prinesla precej navdušenja v že itak homogeno skupino. Doslej smo treneri predvsem na eksplozivni moći. Zaradi tega je vidna utrujenost. S takim treningom bomo nadaljevali še deset dni in odigrali dodatne prijateljske tekme. Nato bomo skušali zmanjšati intenzivnost treningov. Med prvo in drugo prijateljsko tekmo sem opazil viden napredok.

Jutri bo na sporednu prva uradna

tekma v deželnem pokalu doma (ob 16.30) proti Aquileii. Kakšno vlogo bo imelo Sovodenje v novi sezoni?

Z deželnim pokalom bom preizkušal več igralcev in razmišjal o standardni

postavi. Skušali bomo doseči dobre rezultate. Veliko je še neznank in treba jeupoštevati, da zaradi birokratskih razlogov nekateri slovenski igralci še ne bodo smeli igrati.

Kdo so po vašem mnenju favoriti za napredovanje?

Na prvo mesto bi postavil Cormoneze, ki se je zelo okreplil s kakovostnimi in izkušenimi igralci iz višjih lig. Nekateri lahko omenim Peroni, vratar Zanier, Baciga, Rigonat. Presenetil bo morda tudi Breg, ki je lani gladko osvojil prvenstvo v drugi amaterski ligi in dokazal, da ima solidno ekipo.

Matija Figelj

DRŽAVNI POKAL - Elitna liga Kras danes v Miljah

V državnem pokalu elitne lige bo repenski Kras danes v okviru prvega kroga gostoval v Miljah pri domači Muggii, ki jo vodi trener Marzio Potasso in Alessandro Musolino, kot smo pomotoma napisali v včerajšnji številki. Tekma v Miljah se bo začela ob 17.00.



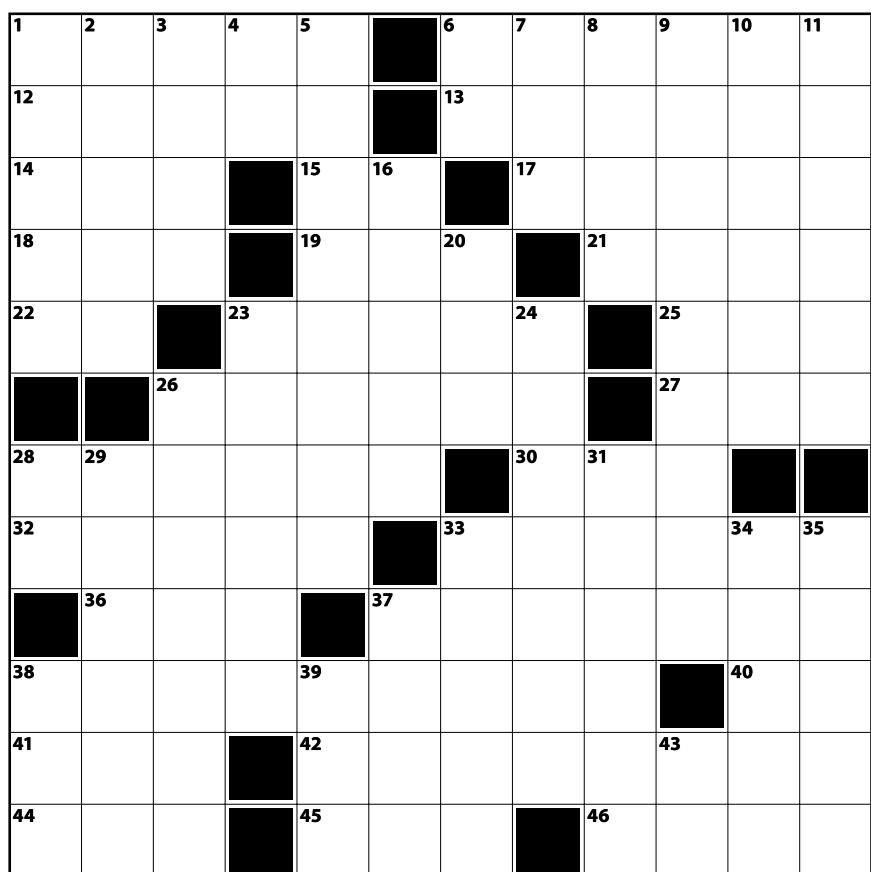
Sobota, 24. avgusta 2013

Stran pripravljata:
Igor in Lako Št. 7

SLIKOVNA KRIŽANKA - naš pisatelj

SESTAVIL LAKO	NASPROTNIK KOMUNIZMA	KARBIDOVKE	TRŽAŠKI NOGOMETNAŠ IN TRENER MALDINI	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	PODROČJE NEKDANJEGA MOGOTCA, BOGATAŠA	BLAZINJAK BREZ NASLONJALA	Foto: Bojan Čadež						
CELOVŠKI HOKEJSKI KLUB				AM. IGRALEKA DEREK KEM. ZNAK ZA TANTAL									
SOL ALI ESTER OCETNE KISLINE													
ITALIJANSKO MESTO OB JADRANSKEM MORJU													
SLOVENSKA IGRALEKA ... RINA				SREDI KOME PRIPRAVA ZA MERENJE ELEKTR. TOKA									
GLAVNO MESTO ALBANIJE													
PRIPADNIK NEMŠKEGA PLEMENA, STAR GERMAN													
ZGOLJ			EGIPČ. BOG UMETNIKOV ITAL. IGRALEC PANI										
ANGLEŠSKI NOGOMETNAŠ (PAUL)				NALEZLJIVO VNETJE KOŽE	ALDO RUPEL				AMERIŠKA TENIŠKA IGRALEKA WILLIAMS	NICHOLAS RAY	TRINAJSTI IN PETNAJSTI DAN V RIMSKEM KOLEDARJU	NAŠ NOGOMETNI "AZZURRO" (ALDO)	ZBIRANJE PODATKOV V DOLOČENE NAMENE
JEREBIKI PODOBNO DREVO					IZDELKI IZ "BOGASTVA GOZDOV"								
TOPLICE, ZDRAVILIŠČE					"LEGENDA" NAŠE KOŠARKE (DEAN)								
	URADNA LISTINA, DEJANJE	EVROPSKI VELETOK PODZEMELJSKI HODNIK			TISOČAK (POG.) ITAL. IGRALEKA MIRANDA				NEMŠKI GLASBENI PEDAGOG KRADLJIVEC				
GRŠKI DIDAKTIČNI PESNIK				KRAJŠE POTOVANJE KMEČKA BANKA						DEZIDERIJ ERAZEM MERA NA POL			
ZBIRKA ZAKONOV					NEKDANJE IME ZA VIETNAMCA								
KREACIJA, STVARITEV					PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	GRŠKA BOGINJA MODROSTI							

SLOVARČEK (za oba lika) - ARAT = grški didaktični pesnik • DAL = reka na Švedskem z dvema izviroma • ERK = nemški glasbeni pedagog (Ludwig) • EUTERPE = grška muza instrumentalne glasbe (tudi Euterpa) • INCE = angleški nogometniški klub • LOKE = del Trbovelj • OIRATI = skupina Zahodnih Mongolov • PTA = egipčanski bog umetnikov in rokodelcev, stvarnik sveta • TIT = rimski cesar, ki je leta 70 razdeljal Jeruzalem



KRIŽANKA (lako)

VODORAVNO: 1. avstralski medvedek vrečar; 6. glavno mesto Turčije; 12. ameriški filmski igralec (Alan); 13. otok v Jadranском morju; 14. stranski proizvod pri destilaciji premoga, lesa, katan; 15. začetek apologije; 17. sestra očeta ali matere (ljubk.); 18. judovski kralj; 19. italijanska skrajno desničarska organizacija; 21. danski pisatelj Hassel; 22. ozek konec polotoka; 23. fond; 25. grška črka; 26. latnik; 27. etiopski naslov; 28. pristaniško in obrtno mesto na Poljskem ob Baltskem morju; 30. moderna zvrst glasbe; 32. izdelki za okras telesa; 33. italijansko kino; 36. sestavni del škotskih in irskih priimkov; 37. imetnik in uživalec obresti kapitala; 38. gorovje v Sloveniji; 40. začetnici ameriškega filmskega igralca Redforda; 41. italijanska filmska igralka Miranda; 42. italijanski politik Cuffaro; 44. uradna listina ali dejanje; 45. jamajška glasba in ples; 46. glavno mesto Jordanije.	MONGOLOV	
GORA V JULIJSKIH ALPAH		
NEKDANJI RUSKI NOGO-METNI VRATAR (RINAT)		

NAVPIČNO: 1. vnetje sluznice; 2. sin Agamemnona in Klitajmnestre; 3. glavno mesto Gane; 4. kemijski znak za litij; 5. prisilni nevrotik; 6. začetek akorda; 7. angleška nikalnica; 8. slavnostni ogenj; 9. največe belgijsko pristanišče; 10. vesoljski izstrelek; 11. make donsko moško ime; 16. Jurij, urednik Novega glasa (*na sliki*); 20. beograjsko nogometno društvo; 23. plaha gozdna živalica; 24. moško ime; 26. hazardna igra s kartami; 28. signal v sredini; 29. glavno mesto Sirije; 31. tipalka pri žuželkah; 33. slovenski slikar (Jože); 34. kraj in reka na Dolenjskem; 35. industrijsko mesto v ameriški zvezni državi Ohio; 37. angleški filmski producent (J. Arthur); 38. znamka korejskih avtomobilov; 39. podeželsko naselje; 43. začetnici slovenskega pesnika Minattija.

	SESTAVIL LAKO	KRILO POSLOPJA	MLADININ SMUČARSKI DELAVEC	ITALIJANSKA PESNICA NEGRI
	AMERIŠKA LETALSKA DRUŽBA			
	BEOGRAJSKI NOGOMETNI KLUB			
	KRILO RIMSKE LEGIJE			
	KLAVDIJ TUTTA			ŠTIRIRVSTIČNA KITICA SONETA
ATLETSKA DISCIPLINA	URESNIČITEV, IZPOLNITEV NALOGE	ZORA TAVČAR	DEL TRBOVELJ	ROGER VAILLANT
NEENAKOST MED PRIMERJANIMI STVARMI				
DESETI MESEC V LETU				
BRUNO TRAVEN			MAJHEN DIRKALNIK	
GRŠKA MUZA INSTRUMENTALNE GLASBE			PODLOŽNIK V FEVDALIZMU	
ORNA ZEMLJA			HIŠNI BOG PRI RIMLIJAH, VARUH OGNJIŠČA	ARABSKI ŽREBEC
SPODNJI DEL PROSTORA, POD			HRV. NAFTNI KONCERN	IVAN TAVČAR
ENOLONČNICA IZ JEŠPRENOVE KAŠE S FIŽOLOM			ELDA VILER	
SIN IZAKA IN REBEKE			RICHARD OWEN	NAKODRANA VOLNENA TKANINA
DEL TEDNA			IZRASTEK NA GLAVI	
FREDERIC CHOPIN			PIJAČA ZA ZAJTRK	
SKUPINA ZAHODNIH MONGOLOV				
GORA V JULIJSKIH ALPAH				ANTON VODNIK
NEKDANJI RUSKI NOGOMETNI VRATAR (RINAT)				



REŠITVE. Slikovni križanki, naš pisatelj - vodoravno: KAC, Bo, acetat, Pesaro, Ita, om, Tirana, Aleman, le, Pta, Ince, A.R., skorš, lesnina, terme, Oberdan, Ren, jur, Erk, Arat, izlet, D.E., kodeks, Anamit, tvorba, Atena; na sliki: Alojz Rebula; filmski igralec, vodoravno: TWA, Rad, ala, K.T., tek, R.V., razlika, oktober, B.T., kart, Euterpe, ral, at, tla, INA, ričet, Ezav, R.O., dan,

Ias, F.C., kita, Oirati, Rjavina, Dasajev; na sliki: Robert Redford. **Križanka**, vodoravno: 1. koala, 6. Ankara, 12. Arkin, 13. Kornat, 14. ter, 15. ap, 17. tetka, 18. Asa, 19. NAR, 21. Swen, 22. rt, 23. sklad, 25. eta, 26. brajda, 27. ras, 28. Gdansk, 30. rap, 32. nakit, 33. cinema, 36. Mac, 37. rentnik, 38. Karavanke, 40. R.R., 41. Isa, 42. Antonino, 44. akt, 45. ska, 46. Aman; na sliki: (Jurij) Paljk.

**Rai Tre bis****SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utripevangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Nan.: 14° Di-stretto **8.20** 16.15 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta **9.10** Dreams road **10.05** Nad.: La casa del guardaboschi **11.40** Nad.: Un ciclone in convento **13.30** Dnevnik **14.00** Linea blu **15.25** Dok.: Road Italy **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.50** Dok.: Roma - Gerusalemme, le città gemelle di Costantino **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.35** Techetechetè, vista la rivista **21.15** Dok.: Superquark **23.30** Film: 88 minuti

**Rai Due**

7.00 Risane **9.25** Dok.: Voyager Factory **10.10** Sulla Via di Damasco **10.45** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik **14.00** Film: Baciati dalla sfortuna (rom., i. L. Lohan) **15.40** Nan.: Squadra Speciale Colonia **16.25** Nan.: Squadra Speciale Stoccarda **17.15** Nan.: Squadra Speciale Lipsia **18.05** Pit Lane **18.15** Avtomobilizem: Formula 1, VN Belgije, prenos kvalifikacij **19.35** Nan.: Lasko **20.30** 22.40 Dnevnik



21.05 Film: Il mio nome è Piper Rose (dram.) **22.55** Sabato Sprint **23.50** Rubrike

Rai Tre

7.05 Rai Educational Italia in 4D **8.05** Rai Educational **9.05** Film: Addio mia bella signora! **10.30** Film: Le diciottenni **12.00** Dnevnik in šport **12.15** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.45** Timbuctu - I viaggi di Davide **13.10** Nad.: Kingdom **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.45** Film: Ruba al prossimo tuo **16.45** Film: Gli eroi di Telemark **18.10** Nad.: I misteri di Murdoch **18.55** 22.55 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Vravite: Blob **20.25** Nad.: Common Law **21.05** Film: Una nuvola di polvere, un grido di morte **23.15** Il giallo e il nero

Rete 4

7.00 Media Shopping **7.40** Nan.: Caro maestro **9.30** Benvenuti a tavola Nord vs. Sud **10.30** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Renegade **12.55** Nad.: Siska **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.45** Film: Perry Mason - La barra di vetro **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.20** Nan.: The mentalist **23.10** Film: La forza del perdon

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Nad.:

**Slovenija 1**

Il mammo **10.00** Melaverde - Estate **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Better with you **14.10** Nad.: Hart of Dixie **15.10** La grande magia - The Illusionist **18.00** Film: Rosamunde Pilcher - Il servizio da The **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint



21.10 Film: Rosamunde Pilcher - Un'estate rubata **23.30** Film: Cosa voglio di più

**Italia 1**

7.00 Nan.: Quelli dell'intervallo **7.20** Risanke **10.50** Nad.: Merlin **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Motociklizem: MotoGP, VN Češke, prenos kvalifikacij **15.05** Motociklizem: Moto2, VN Češke, prenos kvalifikacij **15.55** Film: American School **17.55** Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Mr. Bean **19.25** Film: Paulie - Il pappagallo che parlava troppo **21.10** Film: Waterworld (fant.) **23.50** Film: Austin Powers in Gold-member

**La 7**

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **7.55** Nad.: Due South **9.25** Film: Angelica, ragazza Jet (kom.) **11.00** 20.30 In Onda **11.40** Film: Jane Doe **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Cuore d'Africa **16.30** Nan.: The District **18.10** Film: La libreria del mistero **20.00** Dnevnik **21.10** Film: Stregata dalla luna **23.00** Film: Jefferson in Paris

**Tele 4**

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.30** Dok.: Italia da scoprire **8.00** Dok.: Piccola grande Italia **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Variente: Voci in piazza **17.00** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.30** Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Qui studio a voi stadio **19.00** Tg Confartigianato **23.30** Trieste in diretta

**Slovenija 1**

7.10 Zgodbe iz školjke **7.50** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.55** Male sive celiče **10.35** Dok. film: Zbranost **10.50** Moja soba **11.10** Nad.: Vlomilci delajo poleti **11.45** Film: Vejko v škripicah **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.55** Na lepše **15.20** Dok. film: Predani ljudem **15.55** Dok. serija: Zgodbe izza obrazov **16.25** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Po Džingiskanovi poti **18.30** Ozare **18.35** Risanke **18.55** 22.05 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utripe **20.00** Film: Tristan in Izolda (rom.) **22.30** Nad.: Sinovi anarhije **23.20** Dvanajst

**Slovenija 2**

9.50 Skozi čas **10.00** Poletna scena **10.25** Odd.: Nedokončane modernizacije **11.40** Slovenski utrinki **12.10** Kajak kanu - svetovni pokal: slalom, prenos **13.15** Žogarija **13.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Belgije, prenos kvalifikacij **15.05** Nogomet: FIFFA Magazin **15.35** Planet Šport **16.35** Koncert: Slovenska duša in slovensko srce **18.25** Nogomet: državno prvenstvo, Gorica - Olimpija, prenos **20.20** Košarka: Slovenija - Italija, prenos **22.45** Kulturni albumi: The Doors **23.35** Na lepše

**Slovenija 3**

6.00 Sporočamo **6.30** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **9.45** Žarišče **12.25** Satirično oko **13.30** Prvi Dnevnik **14.10** 18.10 Tedenski pregled **16.15** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **19.30** Sadovi Evrope **20.00** 23.10 Satirično oko **20.15** Politik, to sem jaz! **20.55** Svet v besedi in slikri **21.15** Utripe (pon.) **21.30** Žarišče **21.55** Vreme **22.05** Na tretjem...

**Koper**

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Film: La cintura di Orione **15.45** Potopisi **16.15** Dok.: La Grande Epoque **17.15** Arhivski posnetki **18.00** Na vrtu **18.20** Village folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.30 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja - verska oddaja **19.40** Avtomobilizem **19.55** Potopisi **20.25** Ora musica **20.40** Košarka: Slovenija - Italija **22.45** Ri

Rai Sobota, 24. avgusta
Rai 4, ob 21.10

Traffic

ZDA, Nemčija 2000

Režija: Steven Soderbergh

Igrači: Benicio Del Toro, Jacob Vargas, Michael Douglas in Catherine Zeta Jones

Štiri oskarjeve nagrade, za film, ki ga je Steven Soderbergh, postavil med Mehiko, Washingtonom in San Diegom.

Skupna nit vseh treh zgodb, je boj proti prekupecavanju z mamili.

Javier Rodriguez je mehiški policist, ki s prijateljem Manolom Sanchezem dela na ameriško-mehiški meji, a se kmalu znajde v mreži korupcije.

Robert Wakefield je strog, konzervativni sodnik vrhovnega sodišča v Ohiu, ki ga predsednik ZDA imenuje za vodjo boja proti drogam. Wakefield pa se z mamili bori tudi v zasebnem življenu, saj je njegova hčerka Caroline hudo zasvojena.

Agentka Montel Gordon in Ray Castro pa areturata velikana prekupecavanja, Carlosa Ayala. To bo posebej potrolo Carlosovo nosečo ženo Heleno...

VREDNO OGLEDA**Primorski dnevnik**

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unicu socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglševalna agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

**VREMENSKA SЛИKA**

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.



DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.16 in zatone ob 19.57
Dolžina dneva 13.41

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 21.26 in zatone ob 10.13

NA DANŠNJI DAN
2011 – V večjem delu Slovenije je bilo zelo vroče, marsikje se je živo srebro povzpelo do okoli 35 °C. V Bizijskem so namerili 36,6 °C, v Biljah pri Novi Gorici 36,5 °C in v Ljubljani 36,0.

Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska

Po koncu začetek

Po koncu začetek



ŠIFRA: THALIA

Danes zjutraj mi je umrla mama.

Ob pol petih me je zbudil telefon in na drugi strani je hladen ženski glas sporočal, da se ji je ustavilo srce – zaradi seps je bila že četrti dan v komi – da so jo oživljali in da je na aparativih, ampak ne bo več živelja do poldneva. Naj pridem čim prej, če se želim posloviti, dokler je še živa.

Ko sem še na pol spec vlačil na sebe neke cunje in so mi beseede druge strani slušalke druga za drugo kot težke svinčene kaplje počasi pronicale v zavest, se nisem mogel otresti brezosebne hladnosti v tonu ženske, ki mi je pred takšno minuto sporočila, da je mama tako rekoč mrtva. Spominjala me je na telefonistko na oddelku za reklamacije kakšnega velikega podjetja. Kot da bi v moje življenje pričašala še eno smrt s skrbno urejenim in premišljenim obrazcem – sistematično, natančno, neprizadeto. Kot da je smrt pokvarjeni artikel, zaradi katerega je treba pomiriti nezadovoljno stranko in pri tem čim manj okrniti ugled podjetja.

Iz teh misli me je predramil strupen januarski mraz, ki se je zadržal v sleherni pori s premalo oblekami zavarovanega telesa – v otoplosti sem očitno pozabil navleči nase dovolj toplih kosov.

Do bolnišnice sem šel peš – zadnje plače mi je že zdavnaj zmanjkal in nisem si mogel privoščiti taksija.

Pred vhodom na intenzivno nego me je prestregla medicinska sestra s sočutnim izrazom na obrazu, ki pa se mi je zdel narejen in naučen. Pospremila me je do zdravnice. Mlada ženska je bila prvi človek v tem jutru, ki je deloval iskreno. Na poti do bolniške sobe mi je še enkrat zdržala že slišano o oživljjanju in maminem brezupnem stanju.

Ko sem vstopil v majhno sobico, sem v očeh začutil solze, čeprav nisem občutil posebne žalosti. Mama je na življenje gledala s posebno nenavezostjo in se ji je smrt zdela njegov nujni del. Nič kolikor sem ji moral obljubiti, da ob njeni smrti ne bom jokal. Tokrat so bile solze posledice gnusa, saj je prizor spominjal na kakšen slab znanstveno-fantastični film hollywoodske B-produkcije. Tisoč cevk in cevčic in kakšnih deset utripajočih in piskajočih zaslonoov se mi nikakor ni zdelo dostojno okolje za človekovo slovo.

Prijel sem jo za hladno roko in se zazrl v pepelnato siv obraz. Med vsemi agresivnimi napravami in v veliki beli postelji je njen glava delovala nesorazmerno majhna. Kaksne pol ure sem sedel ob poslednji osebi v svojem življenju, za katero bi lahko resnično iskreno rekel, da sem jo imel rad. Pod napol priprtimi vekami sem opazil grozljivo rumene beločnice – sepsa je uničila še njenja jetra. V teh očeh ni bilo več življenja. Zaslon, ki je zeleno črto izrisoval enakomerne srčne utripte in zraven piskal svoj memento mori, me ni mogel prepričati, da je kakor koli drugače. In čeprav ji je ventilator po cevki na silo vpihoval zrak in pljuča, je iskra življenja, ki je vsa leta, odkar sem jo poznal, neu-krotljivo in kljubovalno žarelka v njenih očeh, dokončno ugasnila.

Danes mi je umrla mama.

Naslednji teden sem preživel v stanju nekakšne pol zavesti, razpet med dolžnostmi, povezanimi z urejanjem pogreba in blodnjami po spominih na zadnjih šest mesecev.

Kako je mama julija doživelila psihično epizodo, ko sem bil na potovanju v tujini, in preživelha tri tedne na psihijatriji. Kako so jo odustigli z diagnozo F02 – demencia v domačo oskrbo in sem se moral soočiti z dejstvom, da je mojih načrtov za nedoločen čas konec.

Danes ponoči bo deželo od severozahoda prešla hitra hladna fronta. Čez dan se bo začasno okreplil antiklon, a že v večernih urah bodo začeli dotekat vlažni jugozahodni tokovi. Jutri zjutraj nas bo prešla izrazita atlantska fronta.

V nižinskem pasu in ob morju bo prevladovala zmera oblakost; zjutraj bo pihala šibka burja, podnevi pa bodo pihali krajevni vetri. Na vzhodnem pasu bo občasno nekaj več oblakosti z možnostjo za kakšno posamezno ploho. V hribih bo spremenljivo z možnostjo za kakšno ploho.

Dopoldne bodo padavine oslabile in prehodno lahko tudi pomehale, delno se bo zjasnilo. Sredi dneva in popoldne bodo v notranjosti države nastale krajevne plohe in posamezne nevihte.

Po vsej deželi bo prevladovalo oblakno in deževno vreme. Padavine bodo močne do obilne, vmes bodo tudi nevihte. Več dežja bo zjutraj, ko bo na obali pihal okrepljen jugo. Po nižinah bo južni veter zmerne jakosti. Popoldne pa bo več spremenljivosti z verjetnimi nevihtami, veter bo oslabel.

Jutri bo deževno, vmes bodo tudi nevihte in močnejši nivali. Ob morju bo pihal jugo.



PLIMOVANJE
Danes: ob 6.22 najvišje -39 cm, ob 13.09 najvišje 48 cm, ob 19.49 najvišje -29 cm.
Jutri: ob 1.14 najvišje 7 cm, ob 6.33 najvišje -25 cm, ob 13.28 najvišje 40 cm, ob 20.45 najvišje -25 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 22,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 26 2000 m 13
1000 m 23 2500 m 9
1500 m 18 2864 m 6
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 6,5 in v visokogorju 7,5.

Ostat sem prazen. Kot bi lovil ravnotežje na poslednji pedi zemlje, okoli katere je ziral neskončen prepad in me prav marmljivo vabil. Boga sem cinično pognal na cesto pri zadnjih vratih svoje duše in z njim vse, kar je dišalo po lepem in dobrem. Tudi v mojih očeh je ugasnila iskra upanja in postajal sem premikajoče se truplo.

Tiste dni se je zdel prepad še posebej prijazen.

Smrt je svojo ledeno dlani položila na mojo ramo in me vabila v svoj objem.

Odrešitev se je zdela tako preprosta in tako blizu.

Potopljenega v poslavljanje me je zmotil prijatelj, ki je sporočil, da prihaja pome, ker me bo odpeljal na neko plesno predstavo. Nikoli prej in nikoli kasneje nisem nikogar tako žolčno preklev.

Plesa nisem pretirano maral niti takrat, ko sem še sanjal o umetnosti, sedaj pa mi je šlo ob sami misli nanj na bruhanje. A prijatelj je vztrajal.

Znašel sem se v dvorani, polni ljudi. Nikogar nisem poznal. Vseeno pa sem vsakega od njih iz dna duše preziral in sovražil. Ker sem začutil, da me napada tesnoba, sem vstal in nameraval oditi. V tistem trenutku so luči ugasile in kakšno sekundo kasneje je prostor napolnila glasba, za katero bi nekoč rekel, da je lepa.

Nejevoljno sem sedel nazaj na stol in kakšno sekundo uporno bolščal v tla pred sabo.

Potem sem vseeno dvignil pogled.

Najine oči so se srečale ...

Neskončen ocean modrine in strasti me je v hipu posrkal vase.

Svet okrog mene – dvorana, osovraženi neznanci, neudoben stol pod mano – vse se je v trenutku razblinilo.

Teme ni bilo več in oblila me je nenavadna, prosojna svetloba.

Vsak njen gib je bil skrbno odmerjen udarec, ki je razbijal oklep apatije, zagrenjenosti in brezupa, v katerega sem se pustil ujeti. Pokal je in v velikih kosih padal na tla. In stal sem pred njo – razgaljen s svojim ranjenim srcem.

Na obrazu sem začutil nekaj vlažnega.

Po licih so mi tekli potoki solz; kot da bi naenkrat izjokal vse, kar sem zadrževal v sebi materi na čast, dokler ni v meni umrlo sleherno čustvo.

Sedaj so solze tekle kot reka, ki podre stoltni jez, in čutil sem, da čistijo vse rane in izpirajo vso navlako, ki se je nalepila na mojo dušo. V srcu je izbruhnil izvir življenja.

Ostat je le pogled.

Neskončna modrina njenih oči je prebjala davno pozabljenča čustva.

Kdo ve od kje se je prikradlo upanje in vse moje bitje se je vzdramilo v ljubezni.

Ne vem, kako je minil večer ne kako sem se znašel doma.

Prvi po dolgih mesecih sem mirno spal.

Zjutraj sem dvignil rolete.

Meglice so se razkadile in nebo je odsevalo barvo njenih oči.

Svet je žarel, obsajan z žarki večnega sonca.



PO KONCU ZAČETEK

Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska

GLASUJEM ZA:

Po koncu začetek

ŠIFRA:

Thalia

Objavljeno v Primorskem dnevniku dne 24. avgusta 2013

IME IN PRIIMEK _____

KONTAKT (telefon ali e-mail) _____

Odrezek pošljite na naslov Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst ali oddajte v Narodni in študijski knjižnici v Trstu.

Strast za kar koli je bila le še oddaljen spomin. Kot gimnazijec sem ljubil gledališče, a sem se mu v ključnem trenutku odpovedal, da bi postal duhovnik. Duhovništvo mi ni bilo usoden – bojda moj značaj ni premogel ustreznih kvalitet, čeprav sem sam še danes prepričan, da je bilo krivo moje apriorno zavračanje samostanske ovčje logike in čredne pameti. Vseeno je bilo za sanje o karieri v gledališču prepozno. Očetova smrt in mamino pešanje jim nista pustila zaživetvi. Ostali so le še trenek svobode na amaterskih odrih. Zadnji meseci so ubili tudi hrepenenje po teh trenutkih.